

Bu bir xalq qəzetidi

ƏDALƏT

Hulusi Akar: "Türk hərbiçiləri tezliklə Azərbaycana gələcək"

Ən qısa müddətdə türk hərbiçiləri Azərbaycandakı vəzifələrini icra edəcəklər. Quru qoşunlarımız işlərini tamamlayıb.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Türkiyənin Milli Müdafiə naziri Hulusi Akar deyib.

O bildirib ki, bəzi Qərb siyasətçilərinin Azərbaycana qarşı fikirləri, Ordusunu nəyisə dağıtmaqda günahlandırması həqiqətdən böyük bir səhvdir.

Xatırladaq ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan arasında əldə olunmuş razılığa əsasən, bölgədə 10 noyabr tarixindən atəşkəs başlayıb və atəşkəsə riayət edilib-edilmədiyini monitorinq etmək üçün işğaldan azad edilmiş Azərbaycan ərazisində Rusiya ilə birgə Monitorinq Mərkəzi yaradılır. Türkiyə hərbiçiləri ölkə konstitusiyasına müvafiq olaraq 1 il müddətinə Dağlıq Qarabağdakı Rusiya-Türkiyə birgə Monitorinq Mərkəzində fəaliyyət göstərəcəklər.

Əbülfət Mədətoğlu
Əməkdar jurnalist

XALQ-İQTİDAR BİRLİYİNİN TƏNTƏNƏSİ

Bax: səh.2

SƏNİN O GÖZ YAŞLARINA QURBAN OLAQ, YAVRUM

İLAHİ, o gözlərdə hansı suallar var?

Dünyanı hələ dərk etməyən balaca Zəhranın çırpının kiçik ürəyi

...Salyanın Ərəbqardaşbəyli kəndində yaşayan balaca Zəhranın atası, Naxçıvandan Qarabağa gəlmiş Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrinin zabiti, 29

yaşlı kapitan Rəşad Əmrəli oğlu Əliyev Vətən müharibəsində Şəhid olub.

Qarşında baş öyirik, uca Şəhidim!

ALLAH Zəhranı və körpə qardaşını atalarının yerində bərqərar etsin...

ALLAH bu gözəl balaları min budaq etsin...

Paylaşdı: Müşfiq Malik Muğanlı

İradə Tuncay: Mina döşəməklə torpaq yiyəsi olunmur...

Krım Osmanlıdan alanda II Yekaterina bölgədə öz adamları olsun deyər oralara erməniləri köçürtdürür. Rostova flana da gəlişləri həmin vaxtlara təsadüf edir...

Həmişə dəşik tutmaq üçün istifadə olunublar... Vallah da, billah da mina döşəməklə torpaq yiyəsi olunmur...

DTX rəhbəri general Əli Nağıyev Şuşada

Birinci Qarabağ müharibəsi veteranı, DTX rəhbəri general Əli Nağıyev və oğlu Şuşada.

Lənkəranda şəhid dəfəmində baş verənlərlə bağlı rəsmi açıqlama

Bax: səh.4

Cavid İsmayıl: Yüz yaşayın, Sənətkar!

1992-ci il idi, Tarix liseyində oxuyurdum. Müharibənin qızğın vaxtıydı, Cavanşir Quliyev və Şahin Musaoğlu nun ərsəyə gətirdiyi "Əsgər marşı" da yenicə ortaya çıxmışdı. Zemfira müəlliminin (AMİP lideri Etti-bar Məmmədovun xanımı) dərsində bu marşdan söhbət düşdü. Zemfira xanım dedi ki, Cavanşir Quliyev elə bir əsər yaradıb ki, inanmıram bundan sonra kimsə bu mövzuda daha gözəl əsər yazsa bilsin.

Müəlliməmiz haqlı çıxdı. Bu 28 ildə hərbi vətənpərvərlik mövzusunda "Əsgər marşı"ndan daha yaddaqalan bəstəmiz olmadı. Mahniyə on yaxşı klipi isə 28 il sonra Azərbaycan Ordusu çəkdi.

Bu gün böyük bəstəkarımız Cavanşir Quliyevin doğum günüdür - 70 illik yubileyini qeyd edir. Cavanşir müəllimi ürəkdən təbrik edirəm. Yüz yaşayın, Sənətkar!

Bu bir xalq qəzetidi

ƏDALƏT

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

Gündəlik hüquq qəzeti

Qəzet 1990-cı ilin
iyulundan çıxır

№ 156 (5816) 24 noyabr 2020-ci il

Qiyməti 30 qəpik

Prezident Ağdamda

Bax:səh-2

Əhalinin gəlirləri açıqlanıb

2020-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycan əhalisinin nominal gəlirləri 46 milyard 056,8 milyon manat təşkil edib və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 1,4 faiz azalıb.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 41 milyard 729,1 milyon manatlıq vəsait qalıb. 2020-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Azərbaycan iqtisadiyyatında müzdlə çalışan işçilərin orta aylıq nominal əməkhaqqı 2019-cu ilin müvafiq dövrünə nisbətən 17,1 faiz artaraq 706,6 manat təşkil edib. Əməkhaqqı neft-qaz sektorunda 3402,0 manat, qeyri neft-qaz sektorunda 648,3 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əməkhaqları 624,1 manat, özəl müəssisələrdə isə 810,0 manat olub.

O gün gəldi. Gəldi, Sücaət!!!

...Bir gün gülə-gülə qayıdacaqdır Ağlaya-ağlaya köçən Kəlbəcər...

Mehman Muradlı: "Allahınız olsun"

Lənkəranın icra başçısı Qaraşovnan (adını bilmirəm) yaxından-uzaqdan heç bir əlaqəm yoxdu. O, uzaq Kürdəmirdən, mən isə ufacıq Tərtərdənəm. Cəmi bir dəfə toyda görmüşəm. Heç müdafiə etmək fikrim də yoxdu. Amma və lakin bir məsləni qeyd etməyi borc bilirəm. İcra başçısı şəhid statusu vermir.

Vəfat etmiş şəxs barəsində "ölüm haqqında şəhadətnamə" də şəxsin ölüm səbəbini yazan heç deyil. Minnətiniz üçün diqqətdaram.

Akif Aşırılı: Ağ Saraylı, Ağ Damlı Ağdam!

Aqil Abbasın və BDU - nun jurnalistika fakültəsinin döyətli ilə bir necə il öncə Ağdama səfər etdik. Bu gördüyünüz yer ən sonuncu post idi. Ağdamın mərkəzi, daimir yol xətləri az da olsa görünürdü.

Əslən şuşalı olan Aygün xanımın işğaldakı torpaqlara boylanıb hönkür-hönkür ağlaması, Cahangir müəllimin gözlərində pucurlanan yaş bizi də tərkı dünyaya etmişdi. Özümlərdə deyildik. Aqil Abbas sanki döyüş ruhundaydı, qarşıdakı düşmən səngərlərinə doğru addım atsaydı biz də arxasınca gedərdiydik. Həsərlə boylandığımız həmin yerlər artıq azadlığına qovuşub, Azərbaycanla bütövləşib. Azadlığın mübarək, Ağ Saraylı, Ağ Damlı Ağdam!

MƏKTƏBLİ SUALINDAN ACİZ QALAN MAKRON

Fransanın bəxti gətirməyən prezidenti Makron bir məktəbə görüşə gedir. Məktəbdə bir şagirdin Qarabağa bağlı gözləmədiyini bir sualının qarşısında aciz qalır və etiraf etməyə məcbur olur ki:

- Dağlıq Qarabağ Azərbaycan torpağıdır.

Bəs, onda niyə göz-baş atırdın?

Putin: "Dağlıq Qarabağ və ona bitişik rayonlar Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsidir"

"Ermənistan Dağlıq Qarabağın müstəqilliyini və suverenliyini tanımayıb. Bu, o demək idi ki, beynəlxalq hüquq baxımından həm Dağlıq Qarabağ, həm də ətraf rayonlar Azərbaycan Respublikası ərazisinin ayrılmaz tərkib hissəsi olub və indi də elədir".

Bunu Rusiya Prezidenti Vladimir Putin "Rossiya 1" telekanalının efirində Dağlıq Qarabağın ərazi mənsubiyyəti barədə sualı cavablandırarkən deyib. Vladimir Putin qeyd edib ki, KTMT üzvlüyü şərtləri Rusiyanı münasibəyə qarışmaq məcburiyyətində qoymayıb. "KTMT müqaviləsi, bu müqaviləyə üzv dövlətin ərazisinə təcavüz halında qarşılıqlı yardım nəzərdə tutur. Ermənistan Respublikası ərazisinə heç kim müdaxilə etməyib və bu, bizə hərbi əməliyyatlarda birbaşa iştirak etməklə bağlı heç bir hüquq vermir", - deyər Rusiya lideri bildirib.

Sərvaz Hüseynoğlu

Can ənəmi

Bax: səh.5

Elman Tovuz: Yığışdırın belə yaramazlıqları...

Son vaxtlar bayrağımızı geyimə döndərənələrə bir-iki kəlmə sözlüm var. Bu, vətənsəvarilik deyil, bayrağa hörmətsizlik və özünü güllünə vəziyyətə salmaqdır. Köynək bir yana qalsın, artıq şalvar tikib geyinməyə başlayıblar bəziləri, xüsusən də manıslar... Baş tacımız bildiyimiz o bayrağın yaşıl rəngini ora-buraya necə geyinə bilirsiz, a vıdancansızlar. O bayraqdan yana can verilir, qan tökülür. Ayıb olsun sizə. Nə qədər gec deyil, nə qədər kütləvi hal almıyab, yığışdırın belə yaramazlıqları...

ÖSKÜRÜB İNDİ AYILIBLAR

Deməli belə. Oxuyuram və əsədirəm ki, Avropanın hansısa kərtənkələ təşkilatları, eləcə də UNESCO Qarabağdakı (artıq "Dağlıq Qarabağ" sözü cəzala) xristian dini məbədlərini və abidələrini qorumaq üçün xüsusi bir komissiya yaradıblar və istəyirlər ki, həmin komissiya gedib yerində yoxlasın və sənədlər hazırlasın.

Deyəsən, bunlar öskürüb indi ayılıblar. 30 ildə Qarabağda ermənilər Alban və İslama aid bütün abidələri (elə təkcə 63 məscidi) darmadağın ediblər. Amma bu günə qədər Avropada heç bir təşkilat bununla maraqlanmayıb. İndi nə oldu, birdən-birə xristian abidələrini qorumaq istədilər?

(Ardı 2-ci səhifədə)

Aqil ABBAS
aqilabbas@rambler.ru

Günün Lətifəsi

Televizorun təzə çıxan vaxtlarında biri televizor alır.

Marağa bütün kənd yığılır. Televizorda

xokkey gedir, camaat heç nə anlamır. Tez mollaçı çağırırlar:

- A molla, bu nədi belə?

Molla xeyli baxır. Bir topa insan o yana qaçır, bu yana qaçır, amma heç nə anlamır. Nəhayət dillənir:

- Bu nədisə, diri tutmaq istəyirlər.

Prezident Ağdamda

Prezident İlham Əliyev və Birinci xanım Mehriban Əliyeva işğaldan azad edilmiş Ağdama səfər edib.

Adalet.az-ın məlumatına görə, bununla bağlı Birinci xanım Mehriban Əliyeva Instagram hesabında paylaşım edib.

Birinci xanım Mehriban Əliyevanın paylaşdığı videoda Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş torpaqlara keçdiklərini, istiqamətin Ağdam şəhəri olduğunu bildirib. "Ağdam şəhərini və işğal altında olmuş rayonunun torpaqlarını bir güllə atmadan azad etdik. Düşməni döyüş meydanında məğlub edərək, məcbur etdik ki, Ağdam rayonundan çəkilsin", - deyər Azərbaycan Prezidenti əlavə edib.

Prezident İlham Əliyev Ağdama gedən yolda düşmənin müdafiə xətlərini göstərərək deyib ki, Ağdam şəhərinə qədər düşmənin bir neçə müdafiə xətti olub.

“Düşmənin bütün hərbi cinayətlərə görə cavab verəcək”

“Bir dənə də salamat bina yoxdur, hamısını dağıdırlar”.

Bunu Prezident İlham Əliyev Birinci xanım Mehriban Əliyeva ilə birlikdə işğaldan azad edilən Ağdam şəhərinə səfəri zamanı deyib.

Prezident bildirib ki, düşmənin evlərimizi, kəndlərimizi dağıdıb, torpaqlarımızdan istifadə edib: "Bütün hərbi cinayətlərə görə düşmənin cavab verəcək. Ağdam şəhərinə də biz jurnalistləri, o cümlədən xarici jurnalistləri, diplomatik korpus nümayəndələrini dəvət edəcəyik. Qoy, gəlsinlər, görsünlər".

“Bütün dünya görsün ki, vəhşi düşmənin kəndlərimizi nə günə qoyub”

“Bütün dünya görsün ki, vəhşi düşmənin kəndlərimizi nə günə qoyub”.

Bunu işğaldan azad edilən Ağdama səfər edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev deyib. Birinci xanım Mehriban Əliyevanın Instagram səhifəsində yaydığı video-görüntüdə Azərbaycan Prezidenti düşmənin müdafiə xəttini göstərərək, Azərbaycan vətəndaşlarının düşmənin tərəfindən dağıdılmış evlərinə diqqət çəkib: "Hansı vəhşilərlə biz öz-üzəydik, hansı vəhşiləri biz məğlub etmişik. Bütün dünya bunu görməlidir".

Əmlakın siyahıya alınması qaydasında yenilik

Prezident İlham Əliyev Vergi Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında Milli Məclisin qəbul etdiyi qanun təsdiqləyib.

Dəyişikliyə əsasən, Məcəllənin əmlakın siyahıya alınması ilə bağlı 89-cu maddəsinin 13-cü bəndinə əlavə edilib.

Bu əlavə markalanmış əmlaklarla yanaşı, məcburi nişanlama ilə nişanlanmalı olan, ancaq nişanlanmamış və ya saxta məcburi nişanlama ilə nişanlanmış əmlakların da siyahıya alınması qaydasını müəyyən edir.

FHN koronavirus təhlükəsi ilə bağlı əhaliyə müraciət edib

Son günlər ölkəmizdə yeni növ koronavirusa (COVID-19) yoluxma hallarının artması və hava şəraitinin infeksiyon və respirator xəstəliklərin yayılması üçün əlverişli olmasını nəzərə alaraq, Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) əhalini ölkə ərazisində təbiiq olunan xüsusi karantin rejiminin tələblərinə əməl etməyə, bu təhlükəli virusdan qorunmaq üçün müvafiq təhlükəsizlik qaydalarına riayət etməyə çağırır.

Adalet.az-ın məlumatına görə, bu barədə FHN-nin koronavirus təhlükəsi ilə bağlı əhaliyə müraciətində deyilib.

Müraciətdə qeyd edilir: "Özünüzn və yaxınlarınızın sağlamlığı və təhlükəsizliyi naminə çox sadə üç qaydaya əməl etmək kifayət edir:

- bütün qapalı və açıq məkanlarda müvafiq qaydada tibbi maskadan istifadə edin;

- başqa şəxslərlə minimum iki metr sosial məsafə saxlayın

- əllərinizi tez-tez sabunla yuyun və ya spirt tərkibli məhlulla dezinfeksiya edin.

Özünüzdə və yaxınlarınızda koronavirusa yoluxmanın əlamətlərini (hərəkətin yüksəlməsi, boğazda qıcıqlanma və ağrı, quru öskürək, təngənəfəslik) müşahidə etdikdə dərhal təcili tibbi yardıma müraciət edin. Unutmayın: qaydalara biganəlik - həyatımıza təhlükədir!"

XALQ-İQTİDAR BİRLİYİNİN TƏNTƏNƏSİ

Biz onun canlı şahidiyik

Bəlli olduğu kimi, bu ilni sentyabr ayının 27-dən başlayaraq, xalqımızın həyatında önəmli məqamların tarixləşməsi prosesi baş verdi. Bu tarixləşmə 30 illik həsrətə son qoydu. Xalqımızın üstündəki məğlubiyyət ləkəsini sildi. Yeni Qarabağ müharibəsinin birinci dönmində torpaqlarımızın işğalının düşmən tərəfindən təntənəsinə məhz 27 sentyabr son qoydu. Bütün dünya, eləcə də bu işğal problemini həll etməli olan beynəlxalq təşkilatların 30 ilə eədə bilmədiklərinin 44 gündə həll olunduğunun şahidinə çevrildi. Hər kəs gördü və anladı ki, Azərbaycan xalqı öz Ali Baş Komandanı ilə birlikdə düşməni yerində oturmağa qadirdir. İşğal olunmuş torpaqlarını azad etmək qüdrətindədir.

Bax, elə bu tarixi gerçəkliyin içərisində bir məqam da ortaya çıxdı. O da xalqın öz ordusu və öz iqtidarı ilə həmrəyliyi-birliyi idi. Zamanla ehtiyacı olan bu birlik və həmrəylik 27 sentyabrda o ehtiyacdən qurtuldu, özünü təsdiq etdi. Həm də özünün nə qədər zəruri olduğunu üzə çıxardı. Elə həmin o günlərdə hər kəs öz prezidentini, öz Ali Baş Komandanını tarix yazan Ordunun yanında gördü. Bəlkə də hansısa bir məqamda, hansısa bir şəraitdə kimlərsə mülahizə yürütmək müxtəlif sularla doğuracaqdı. Həyat özü o sualların cavabını verdi. Azərbaycanın siyasi müstəvisində olan partiyalar prezidentlə həmrəyliyin, onun yürütdüyü siyasətini dəstəklədiklərini bəyan etdilər. Elə bu faktın özü hər kəsə sübut etdi ki, Azərbaycan xalqının Vətən sevgisi, Ordu sevgisi və xalqa xidmət edən hakimiyyət sevgisi bir birmənəlidir. Bütün bu gerçəkliyin içərisində sübuta ehtiyacı olmayan faktlar, hadisələr, reallıqlar var. Onların öhdündə dayanan Ali Baş Komandanın xalqa müdafiələri öz tivit səhifəsində yazdıqlarıdır. Bu iki məqam Ali Baş Komandanımız cənab İlham Əliyevin həm xalqa müdafiəsi, həm hesabatı, həm də bu xalqdan aldığı dəstəkdir. Məhz bu üç gerçəklik ölkə Prezidentinin

səfər etdi. Bu səfər həm də indiki məqamda böyük risk idi.

Amma cənab İlham Əliyev xalqın və Ordunun yanında olmağı həmin riskdən üstün tutdu. Prezidentimizin bu ilin noyabr ayının 16-da etdiyi səfər bir daha sübut etdi ki, O, həm də Qələbəmizin müəllifidir.

Dünyada baş verən proseslərə, Azərbaycana dəstək verən və yaxud bizim gerçəkliklərimizə göz yuman, əks təbliğat apararı bütün qüvvələrə rəğmən 44 gün müddətində Ordumuz və Ali Baş Komandanımız hər kəsə gücünü, qüdrətini, kimliyini göstərdi. Təkcə Qafqazda yox, eləcə də dünyada gördülər və bildilər ki, hər bir hərbcinin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevdir. Onun rəhbərliyi altında şanlı Qələbəmizin, Böyük Vətən Müharibəmizin simvolu isə prezidentimizin cəbhə bölgəsinə səfəri zamanı ziyarət etdiyi Xudafərin körpüsü, bir də Şuşada dalğalanan bayrağımızdır.

Azərbaycan Prezidentinin Füzuli və Cəbrayıl rayonlarına səfəri zamanı onun həm yerli sakinlər, həm də burada xidmət keçən hərbcilərimiz tərəfin-

dən böyük coşqu və sevinc hissi ilə qarşılanması bir daha sübut etdi ki, bizim sərhədlərimiz çərçivəsindən kənarda da Qarabağ Azərbaycandır! Ona görə ki, bu xalq Qarabağ üçün, torpaqlarımızın xilasını üçün birləşdi, vahid oldu. Bununla da Ali Baş Komandanın söylədiyi fikir öz təsdiqini tapdı. Təsdiqini tapan fikir isə bizim birlikdə güclü ol-

mağımızdır. Yaşanan zamanın ən böyük göstəricilərindən biri də məhz xalq və iqtidarın birliyi və bizim birlikdə güclü olmağımızdır. Bunu təkcə Azərbaycan daxilində yox, həm də dünya çapında hər kəs gördü.

Hadisələrin inkişafı bir daha sübut etdi ki, bizim birliyimiz düşməne diz çökdürməyə qadirdir. Elə imzalanmış bəyanat da həmin birliyin, həmin yumruğun nəticəsi idi. Bu gün Ermənistan baş verən hadisələr bu ölkənin baş nazirinin yaratdığı kaos, qarşıdurma, dilinə gətirdiyi yalanlar artıq sirr deyil. Bunu dünya mediası tirajlayır və hər kəs də baş verənlərdən xəbər tutur.

Deməli, müqayisəli yanaşsaq, onda görürük ki, haqqın, ədalətin yanında olan, xalqın hər bir təmsilçisinin prezidenti olan Ordunun güvəndiyi Ali Baş Komandan olan cənab İlham Əliyev bütün parametrlərlə bu gün dünyada ən yüksək yerlərdən birində dayanır.

Onun mövqeyi, onun qətiyyətilə düşmənin ölkənin heç bir yüksək rütbəli memuru, o cümlədən də prezidentini və baş naziri uyğun gələ bilməz. Bu barədə heç düşünmək də mümkün de-

yə. Bunu təkcə sırası insanlar yox, həm də Azərbaycanda fəaliyyət göstərən 50 siyasi partiyanın bəyanatı da sübut edir. Elə bu bəyanat da göstərir ki, xalqın qələbə və tarixi ədalətin bərpası ilə bağlı arzularının reallaşması gerçək həmrəylikdən, birlikdən keçir.

Həmin həmrəyliyin və birliyin də biz 44 günlük Böyük Vətən Müharibəmizdə şahidi olduq. Üstəlik, biz onu da gördük ki, artıq bu savaşa, bu realıqda şübhəli heç bir məqam qalmayıb. Ən azından ona görə ki, prezidentimizin və vitse-prezidentimizin işğaldan azad olunmuş ərazilərə səfəri Böyük Qələbəmizin rəsmiləşdirilməsi idi. O tarixi an hər birimizin yadındadır, o Səfər hər birimiz üçün unudulmazdır.

Bəli, biz 30 il ağır-acısını, həsrəti çəkdiyimiz, azad olunacağıni səbrsizliklə gözlədiyimiz torpaqlarımıza qovuşduq. Bayraqlarımız işğaldan azad edilən torpaqlarımızda, dövlət sərhəddimizdə, xüsusilə Şuşa şəhərində dalğalanır. Bu bayrağın əzəməti indi xəyal yox, realıqdır. Həmin məqama qədər Azərbaycan Prezidenti həm siyasi, həm hərbi müstəvidə öz qətiyyətini, öz mövqeyini ortaya qoydu. Azərbaycan prezidentinə üz tutan dünyanın müxtəlif media mənsuqlarına konkret, həm də birmənalı cavablar verildi. İkili standartın pərdəsi götürüldü, kimin kimliyi bilindi. Üstəlik, iflasa uğrayan erməni siyasəti, yalançı erməni yazıqlığı, acizliyi, kimsəsizliyi sabun köpüyü kimi ortadan qaldı. Prezidentimizin məsuliyyətili, həm də qətiyyətli davranışı göstərdi ki, biz Ermənistanın mülkü əhalisi ilə deyil, torpaqlarımızı işğal edən orduyla döyüşürük və bu döyüşün də qalibi olmaşıq. Çünki Qarabağ Azərbaycandır! Qanlı Azərbaycan xalqı öz Ordusu, Prezidenti ilə birlikdədir!

Əbülfət Mədətoğlu "Ədalət" qəzeti baş redaktorunun birinci müavini, Əməkdar jurnalist

Aqil ABBAS

ÖSKÜRÜB İNDİ AYILIBLAR

(əvvəlki 1-ci səhifədə)

Əvvəla, hər bir müsəlman həm İsanı, həm Musanı müqəddəs bilir və bu "Quran"da da qeyd olunur. Və hər bir xristian kilsəsi də, sinaqoq da bizim üçün müqəddəsdi və toxunulmazdı. Buna ən bariz nümunə Bakıdakı erməni kilsəsidir.

İkinci ən bariz nümunə Bakıda katoliklər üçün, pravoslavlar və yəhudilər üçün yeni məbədlərin tikintisidir. Yeni çox saymaq olar.

Hətta Zərdüştizmin, yəni oda pərəstiş edənlərin məbədləri Bakıda təmir edilib, bərpa edilib və ziyarət-gahə çevrilib.

Yeni ermənilər bizim məscidlərdə donuz saxlasalar da, biz heç bir Allah evinə hətta ayaqqabı ilə girmirik.

Dəxli yoxdu, bu kilsədi, sinaqoqdu və oda pərəstiş edənlərin məbədi.

30 ildə bütün erməni vandalizminə göz yumanlar indidə öskürüb ayılıblar.

İmkansız varsa, Möhtərəm Prezidentin bu günə qədər verdiyi müsahibələri oxuyun. Hamısında dini məbədlərlə bağlı açıqlamaları var.

Hörmətli hökumət başçıları, Avropadan Qarabağa bu məsələ ilə əlaqədar gələnləri ilk əvvəl 63 dağıdılmış məscidlərimizə aparın, dini tarixi abidələrimizə aparın (sağ olsun Hikmət Hacıyev, Azərbaycandakı səfirliklərin nümayəndələrini və xarici jurnalistləri yığıb Füzuliyə apardı ki, öz gözləriylə görsünlər).

Qoy bu gözüylə görənlər əsl həqiqəti dünyaya söyləsinlər, amma inanmıram söyləsinlər. Çünki axı yuxarıda yazdım, gözü ilə görənlər. Bunun nə məna ifadə etdiyini Azərbaycan xalqı gözəl bilir.

Kiməsə deyə bilər ki, Ağdam məscidini niyə dağıtmayıblar? İcində donuz saxladığıları məscidi ona görə dağıtmayıblar ki, onun minarələrindən bütün şəhərə nəzarət edə bilirdilər. Hələlik bu qədər.

Qarabağ regional ədliyyə idarəsi təsis olunub

təmin edilməsi üçün dövlət başçısının təşəbbüsü ilə qanunvericiliyə mühüm dəyişikliklər edilib.

3200-dən artıq məhkumun cəza müddəti azaldılıb

Fikrət Məmmədov cəzaçəkəmə müəssisələrində də koronavirus infeksiyasının qarşısının alınması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirildiyini bildirib.

Məhkumların və təqsirləndirilən şəxslərin həyat və sağlamlıqlarının qorunmasının ciddi nəzarətdə saxlanıldığını qeyd edən nazir bildirib ki, "Dövlət başçısının humanist siyasəti

minə əməl edilməklə öz ölkəsinə təhvil verilib".

Rəhbərlik və məsul şəxslərdən ibarət Qorqah yaradılıb

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə müvəqqəti xüsusi idarəetmənin təşkilinə dair dövlət başçısının tapşırıqlarına uyğun olaraq Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən qarşıda duran vəzifələrin müəşəkkil və operativ icrasının təmin olunması məqsədilə nazirliyin rəhbərliyindən və aidiyyəti məsul şəxslərindən ibarət Qorqah yaradılıb.

Bu haqda da məlumat verən Ədliyyə Naziri bildirib ki, Ermənistanın müharibə və insanlıq əleyhinə cinayətləri, işğalçılığa və separatçılığa dəstək xarakterli daşıyan iqtisadi və digər qeyri-qanuni fəaliyyəti ilə bağlı milli və beynəlxalq qanunvericiliyin təhlili, işğaldan azad olunmuş ərazilərdə ədliyyə və məhkəmə infrastrukturuna dəymiş ziyanın dəqiqləşdirilməsi və bu orqanların fəaliyyətinin təmin olunması məqsədilə zəruri tədbirlərin görülməsi, habelə ədliyyə orqanlarının qarşısında duran digər vəzifələr müəyyən edilməsi və onların müəşəkkil icrası məqsədilə yeni Qarabağ regional ədliyyə idarəsi təsis olunub.

Dövlət büdcəsinə 6,5 milyon manat vəsait köçürülüb

Cari ildə Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən 1 600-dən çox qanunvericilik aktı layihəsi hazırlanıb, 2 800-dən artıq normativ sənəd layihəsinə rəy verilib. Nazirin sözlərinə görə, bu müddət ərzində 3,4 milyonədək notariat hərəkəti rəsmiləşdirilib, 230 mindən çox vətəndaşlıq vəziyyəti aktları dövlət qeydiyyatına alınıb, bu əməliyyatlarla bağlı 6,5 milyon manat vəsait dövlət büdcəsinə köçürülüb: "Bu ildə 375 min icra sənədinin icrası təmin edilib, 610 milyon manat vəsait hüquqi və fiziki şəxslərə, vergi borcları ilə bağlı dövlət büdcəsinə ödəndirilib, ədalət mühakiməsi əleyhinə, o cümlədən məhkəmə qərarlarının icra olunmasına dair 370-dən çox iş üzrə ibtidai istintaq tamamlandı".

Bütün bunlarla yanaşı məhkəmə ekspertizası mərkəzində 41 ekspert ixtisası üzrə 24 min rəy və arayış verilib. Fikrət Məmmədov bildirib ki, bələdiyyələrin 67 mindən çox aktı inzibati nəzarət qaydasında yoxlanılıb: "Qanunsuz ayrılmiş 7 600 hektardan artıq torpaq sahələri geri qaytarılıb, cinayət xarakterli pozuntularla bağlı 24 fakt üzrə materiallar prokurorluğa göndərilib".

Nicat Novruzoglu

ƏDALƏT •

24 noyabr 2020-ci il

QOVUŞDUGUM AĞDAMLI GÜNLƏR

Bu günə 27 il yol gəldim

Hər dəfə işğaldan söz düşəndə, yaşadığımız ağrı-acıları göz önünə gətirəndə Qarabağın mənzərəsi kino lenti kimi canlanırdı. Elə bil ki, oturub sənədli və bir az da kədərli musiqiylə səslənən filmə baxırsan. Ona görə mən bu iki məqamı qoşa işlədirəm ki, biz məhz 27 il həmin yerləri nisgillə, kədərlə, qəmli musiqiləri dinləməklə xatırladıq, yadıadıq və yaşadıq. Bəzən yuxudan səksənib oyandıq... bəzən xəyala dalıb getdiyim yolu çaşdıq... görəcəyimiz işləri unutduq... Və beləcə, baxıb gördük ki, gəzirik Ağdamın küçələrini... Musiqi texnikumunun qarşısından keçib yavaş-yavaş sağa-sola boylanıram. Buradakı tanışların, doğmaların evlərinə tərəf boylanıram...

Amma gözüme yalnız dağıdılmış, viran edilmiş divarlar, bünövrələr və bir də koluqlar deyir. Sanki Ağdamın üstündən bu 27 ildə ancaq səmun küleyi əsir... viran qoyub hər yeri... elə bil sunami

təbrik edirəm. Bütün ağdamlıları ürəkdan təbrik edirəm. Əziz ağdamlılar, siz artıq köçkün deyilsiniz!

Bəli, həmin o müraciəti dinlədikcə içimdəki sevinc və kədərini necə bir-birinə sarıldığını ifadə etməkdə çətinlik çəkirəm. Ona görə ki, 27 ilin həsrətinə son qoyulub, ağdamlı günlərim geri qayıdıb. Bir

üstündə huylayardım ki, hər gün üstündən o yana, bu yana keçib gəlsinlər inanc sahibləri. Burda mənə ümid verən, təsəlli olan tək bir məqam var. O da Ali Baş Komandanımızın dedi ki, "İndi isə Ağdam üçün yeni dövr başlayır. Bizim yeni planlarımız var. İşğal edilmiş torpaqlarda hər şey dağıdılıb. Mənim Füzuli və Cəbrayıl səfərim mətbuat tərəfindən işıqlandırılıb. Və hər kəs, bütün dünya gördü ki, hansı vəhşi düşmənlə biz üz-üzə qalmışdıq... Biz Ağdam şəhərini də bərpa edəcəyik. Əlbəttə ki, bunun üçün biz bütün işləri əsaslı şəkildə etməliyik. Baş plan hazırlanacaq, mütəxəssislər cəlb olunacaq, infrastruktur layihələr planlı şəkildə icra ediləcək. İnşabatı binalar, sosial obyektlər, yollar və digər lazım olan işlər görülməli. Vətəndaşlara oraya qayıtmaq üçün dövlət tərəfindən kömək göstəriləcək. Ona görə də Ağdam rayonunun bərpası bizim gələcək planlarımızda xüsusi yer tutacaq".

Bu inam və ümid verən fikirləri dinlədikcə ermənilərin dağıtdığı yerlərdə xəyalən yeni Ağdam görürəm. Həmin Ağdamda yenə evvəlki kimi bir-birindən yaraşıqlı evlər, obyektlər, inzibati binalar tikiləcəkdir. Və biz də bu yeni Ağdamda evvəlkindən də ümidli, evvəlkindən də inamlı, evvəlkindən də xoşbəxt yaşayacağıq.

Çünki biz onu Ali Baş Komandanımızın sərkərdəlik rəşadəti və Ordumuzun şücaəti sayəsində geri almışıq. Biz hamımız birlikli Birinci Qarabağ Müharibəsində ağdamlılar necə qəhrəmanlıqla vuruşublar, çoxlu şəhidlər veriblər. "İkinci Qarabağ müharibəsində - Vətən müharibəsində də cəsarətlə vuruşmuşlar, şəhidlər vermişlər. Mən fərşətdən istifadə edərək bu Qələbəni bizə vermiş bütün şəhidlərimizi yad etmək istəyirəm. Allah onlara rəhmət eləsin! Allah onların yaxınlarına səbr versin!" - deyən

Ali Baş Komandanımız onu da vurğulayıb ki, "Azərbaycan xalqı müzəffər xalqdır. Azərbaycan Ordusu müzəffər Ordudur. Biz döyüş meydanında Qələbə qazanmışıq. Siyasi müstəvidə qələbə qazanmışıq. Torpaqlarımızı işğaldan azad etmişik".

Bəli, xalqımız 27 il qaçqınlıq həyatı, köçkünlük taleyi yaşadı. Doğrudur, Azərbaycan Prezidenti öz qayğısı və diqqətiylə qısa zamanda qaçqın soydaşlarımızı qadrlardan xilas etdi. Sosial obyektlərdən yeni salınmış qaçqın şəhərciklərinə, rahat mənzillərə köçürməyimizi təmin etdi. Təkcə Ağdam ərazisində xeyli sayda yeni şəhərciklər salındı. Hər kəsə torpaq sahəsi ayrıldı. Quzanlı kəndinə qəsəbə statusu verildi. Burada idman Olimpiya kompleksi, məktəblər, müasir xəstəxanalar tikildi, su, qaz xətləri çəkildi, yollar abadlaşdırıldı. Ölkə başçısının da dedi ki, "Mən hər dəfə Ağdam bölgəsinə səfərlər edəndə, yeni obyektlərin açılışında iştirak edəndə, hər kəsin təşəkkürünü dinləyəndə onların gözlərinə baxırdım və görürdüm ki, onlar indiki məqam üçün nə qədər məmnun olsalar da, amma ürəklərində bir istəkləri var. O da doğma torpaqlara, doğma yurda qayıtmaq istəkləridir. Şükürlər olsun ki, biz o istəyi də gerçəkləşdirə bildik. İndi artıq Ağdamın yeni dövrü başlayır".

Bəli, uzun, əzəbli, amma ümidli bir yol gəldi 27 il. Pozulan atəşkəslər, təxribatlar və nəhayət, İkinci Qarabağ Savaşı 1990-cı ildən 21 noyabr 2020-ci ilə qədər cəbhənin Ağdam bölgəsində itkilirilmiş, şəhidlərimizin və bütövlükdə Ordumuzun, Xalqımızın Prezidentimizlə birlikdə olmağımızın hesabına Ağdam qovuşduq. Biz artıq ağdamlı kimi danışmaq, ağdamlı kimi fəxrət hissi keçirmək haqqımızı geri qaytardı. Bunu bizə Ordumuz və onun Ali Baş Komandanı bağışladı. Fikirliyə son olaraq Ali Baş Komandanın söylədiyi bu fikirləri diqqətinizə təqdim edirəm:

- Mən bu gün Ağdamın azad olunması xəbərini xalqıma böyük qürur hissiylə çatdırıram, bu müjdəni verirəm. Bu gün bizim yaşadığımız günlər, yaşadığımız anlar əminəm ki, hər bir azərbaycanlının yaddaşında əbədi qalacaq. Biz tarix yazırıq, yeni tarix! Xalqımızın, ölkəmizin şanlı tarixini yaşayırıq. Bu, Zəfər tarixidir! Bəli, indi qürur hissiylə deyə bilərik ki, biz Ağdam gedirik, biz Ağdamdayıq! Qarabağ Azərbaycanıdır!

Əbülfət Mədətoğlu

QARDAŞIM ZAKİR FƏXRİYƏ

Qardaş, bütün bu Qarabağ dərini bir yerdə çəkmişik. Naxçıvanıkdə şəhid olan qardaşın Kamili, o Kamilin ki universitetin hüquq fakültəsinin tələbəsiydi, 4-cü kursda oxuyurdu, həm də nişanlıydı, yandırılmış nəşini qucağımda Ağdam məscidinə gətirmişdim. O Kamilin ki Tərtərdə döyüşərkən ratsiyada eşitmişdi ki, Ağdam uşaqları Naxçıvanıkdə mühasirəyə düşüb və kömək çatdırıbilmirlər. Və oradan BTR-lə birbaşa Ağdamla gəlmiş, Qarqarı keçərək Naxçıvanıkdə mühasirəyə düşmüş 20 nəfərdən çox ağdamlını xilas etmişdi. Və axırıncı dəfə mühasirədə olanları xilas etmək üçün gedəndə BTR-i vurmuşdular.

Həm BTR-in sürücüsü, həm də Kamil yaralanmışdı. Mən onları qucağıma alarkən gördüm ki, hər

ikisinin ayağı və qolları məftillə bağlanıb və sonra yandırılıb. Bunu ona görə deyirəm ki, yaralı vəziyyətdə ermənilər onları tutmuşdu.

Mən onları qucağımda qaldırdım yük maşınına. Bu dəhşətli mənzərə idi. Nə səni qoydum yaxınlaşmağa, nə də Rəşad Məcid.

Sən o yanmış Kamilin görəndə dəli ola bilərdin, Rəşad da cavanıydı, ömrü boyu o mənzərə gözünün qabağında qalırdı.

bağından çəkilməzdi. Mən bütün bunları "Dolu" romanında yazmışam. İndi nəyi demək istəyirəm? Sənin şeirin var:

*Qarabağın qara bəxti,
Qalmaz belə, qalmaz, dünya.*

Böyük sənətkarımız Zeynəb Xanlarova və bəstəkar Rauf qardaşımız buna gözəl bir mahnı həsr etdilər və bütün dünyada da bu mahnı oxundu və hələ də oxunur.

Zakir Fəxri, gözün aydın. Artıq Qarabağın qara bəxti Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin yumruğu nəticəsində belə qalmadı, azad olundu.

Zakir Fəxri, bir dəne də şeirin var: "Qara torpaq, müğayət ol anamdan". Sənin icazənlə onun orijinalını bugünkü qəzetimizdə çap edirik.

Aqil ABBAS

Rusiya prezidentinə müraciət

Ukraynada ATƏT-in Minsk qrupunun fəaliyyətindən narazıdır Ukrayna prezidenti Vladimir Zelenskini keçmiş ofis rəhbəri Andrey Boqdan, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinə müraciət edib.

"Hörmətli Vladimir Vladimiroviç, xahiş edirəm hazırda dünyada baş verən dəyişiklərə, dünyada yaşayan bütün insanlara nəzər salaraq, geri addım atasınız. Bu sizin tərəfinizdən güclü addımın iradəsi olacaq.

Bu əslində sizin qələbəniiz olacaq" - deyər Boqdan boyan edib. Jurnalistin bu müraciətlə nə demək istədiyi sualını cavablandıraraq keçmiş ofis rəhbəri, Minsk razılaşması və Minsk qrupunun fəaliyyəti ilə bağlı məsələləri nəzərdə tutduğunu bildirib. Boqdan həmçinin detalları açıqlamasa da, alqoritm deyilən hərəkətin mövcd olduğunu qeyd edib.

Onun sözlərinə görə Rusiya prezidenti bu təklif barədə məlumatlıdır:

"Minsk razılaşmasının əvəzinə müəyyən kompromislərə getmək lazımdır". BMT-nin rəsmi

məlumatına görə Ukraynada 2014-cü ildən başlayan məlum münaqişə nəticəsində 13 minə yaxın insanın həyatını itirdiyi bildirilir. Minsk Qrupunun münaqişənin sülh yolu ilə həll edilməsi üçün üç dəfə qəbul etdiyi qətnələr, tərəflər arasında atəşin dayandırılmasına nail olmayıb. Atəş bu gündə davam etməkdədir.

Ümumiyyətlə ATƏT-in münaqişələrlə bağlı yaratdığı Qrupların bu gündəlik hansısa bölgədə nailiyyət əldə etdiyinin şahidi olmamışıq.

Sanki bu qurum münaqişənin illərlə davam etdirilməsinə xidmət edir. Ayaqları dayıdylı yerlərdə alov daha da qızışır, münaqişələr daha da dərinləşməyə doğru gedir. Ukrayna prezidentinin keçmiş ofis rəhbəri Qsarabağ münaqişəsinin həll olunmasında region dövlətlərin məsləhəyə daha operativ,

daha diqqətlə yanaşmasını nəzərə almalı, ona görə də Qarabada və Luqanskda yaranan müharibə böhranından çıxış yolunu birbaşa Rusiya prezidentinin region dövlətlərlə birgə həllinə nail olacağına inanır. Hər halda yeniləşən dünya dözümlü bu gün münaqişələrə son qoymasını, məsələlərin sülh yolu ilə həll olunmasını tələb edir.

Rüstəm Hacıyev

HİDAYƏT ELVÜSALIN KƏLBƏCƏR SƏFƏRİ

Ağdərədən Kəlbəcərə yol açılandan Hidayət Elvüsəl Tərtərdə Aqil Abbasa dedi ki, özün getmərsən, heç olmasa köynəyini ver mənə, vursalar qanlı köynəyini göndərsən dədəmə ki, Aqil! vurdular. İki gündən sonra özün sağ-salamat gedərsən Ağdamla dədəngilə. Ev-

dəkilərin səni görəndə keçirdikləri sevinci təsvir etmək olmayacaq.

P.S. Aqilin Hidayətə bağışladığı (daha doğrusu, köynəklərini dəyişmişdilər) köynək NATO generalının hərbi geyim formasıydı. Amerikadan alıb gətirmişdi. Aqil dedi ki, narahət olma, elə biləcəklər ki, NATO-nun generalısan, səni vurmağa gözləri çatmayacaq. Z-ni ayrı hərflə əvəz edə bilərsiniz.

TANIYAQ

Ağalarovlar ailəsi iki oğlunu valideynlərinə tapşırıraq könüllü olaraq cəbhədədirlər.

Hal-hazırda yaralı əsgərlərimizin xidmətində duran Dr. Sevinc həkimin həyat yoldaşı Miryaqub bəy (dəniz platformasında SOCAR Sənaye təhlükəsizlik İdarəsinin əməkdaşdır).

Öz işini ikinci plana ataraq həyat yoldaşı Sevinc həkimlə birlikdə yaralı əsgərlərimizə tibbi xidmət göstərirlər.

Azərbaycanın bütün əsgər Anaları Ataları adından öz minnətdarlığımızı və təşəkkürümüzü bildiririk!!

Allah yaralı əsgərlərimizə, zabitlərimizə və onlara xidmət göstərən həkimlərimizə kömək olsun!

Bizə sevinc yaşadanların yaşadıkları: "Əsgər özünü qumbaranın üstünə atdı"

Sentyabrın 27-dən başlayan müharibə sonda Azərbaycanın tam qələbəsi ilə nəticələndi. Azərbaycan İkinci Qarabağ müharibəsinin qalibidir. 44 günlük müharibə Azərbaycanın tam qələbəsi və Ermənistanın kapitulyasiya ilə nəticələndi. Bu dövr ərzində 300-ə yaxın kənd, 5 şəhər, 4 qəsəbə, çoxsaylı strateji yüksəkliklər azad olundu. Müharibənin bir mərhələsi tariximizə qızıl hərflərlə yazıldı.

Düşmənin eksər texnikası məhv edildi, canlı qüvvəsinə ciddi zərbə vuruldu. Ermənistan ordusu darımağın vahid komandanlığı olmayan, müqavimət qabiliyyətini itirmiş, bəşipozuq dəstələri xatırlatdı. Azərbaycan Dağlıq Qarabağın incisi olan

Şuşa şəhərini, onun ardınca bir gündə 70-dən artıq kəndi, 8 strateji yüksəkliyi azad etməklə, Ermənistanı diz çökdürdü və kapitulyasiyaya məcbur etdi. Azərbaycan Prezidenti ən doğru zamanda ən doğru qərarı qəbul etməklə xalqımızın tarixi qələbəsini təmin etdi. Bu gün ərazisi xeyli böyük olan Kəlbəcər, Ağdam və Laçın rayonları şəhid vermədən, qan tökülmədən geri qayıtlar.

Bələ bir gündə ermənilərin işğalı altında olan torpaqlarımızın azadlığı sevincini yaşamaq, o yerlərdə can atmaq növbəti, qarabağlıların, eləcə də, bütün azərbaycanlıların doğul haqqıdır.

Qazandığımız qələbənin, yer üzündə alınacaq, üzüağ görməyimiz fotolarda gördüyünüz bu igidlərin sayəsində baş tutub. Müharibə baş-

layan gündən əllərində silah ürək-lərində vətən eşqi, gözlərində düşməna nifrət bax, o gördüyünüz səngərlərdədir.

Hərblərdəki ruh yüksəkliyini ifadə etmək üçün onların aralarında zərəfatları, bir-birinə qayğıkeşliyi, mehribanlıq görmək yetər. Sanki bir ailənin uşaqlarıdır, sanki on illərdi bir yerdədir. Əsgərlərdən kimin məcburi köçkün olduğunu soruşuram. Gözlərin hamısı uca boylu, gözlərində təbəssüm olan ağbəniz oğlana zillənir. Ağdam rayonun Əhmədavar kəndindən olan Niciat Mahmudov qərribə bir əda ilə "Da, mən qaşqın deyiləm" deməsi ilə sanki bir qəhqəhə tufanı yaranır.

Ona gözüyünlüyü verirək, tezliklə ailəsi ilə birlikdə yurduna dönməyi arzulayıyıq. Nəinki Ağdamı, eləcə də Əhmədavarı ömründə görməyən əsgər Niciatdan Əhmədavar haqqında soruşuruq: "Evdə o kənd haqda nə danışılar, nə bilirən kəndiniz haqqında?"

- Bizim evdə təkə Əhmədavarın adı çəkilmirdi ki... Xırdılı, Çuxurməhlə, Ağdam şəhəri də ailemizdə heç kimin dilindən düşmürdü. Valideynlərimin yaşadığı Əhmədavar kəndi Ağdamdan Şuşaya, Xankəndiyə və Əsgərana gedən yolun üstündə yerləşmiş.

Onu da eşitməmiş ki, kəndində bir təpə var, ona "Başı kəsik" de-

yirlər. Rəvayətə görə bir padşahın övlad sarıdan birçə qızı var imiş. Bu qızları, lakin nişandan sonra xəstələnib ölürlər. Padşah qızının nə qədər nişan qızı var idisə hamısını qızıyla birgə həmin təpədə dəfn edir.

Qəbrinin üstündə künbəz tikdirir, elə həmin vaxtdan o təpəyə "Başı kəsik" təpəsi deyirlər. İndi çox sevincliyəm ki, Ağdamın ümumilikdə Qarabağın azad olunmasında mənim də əməyim var, hətta mən kəndimə də ailəmdən əvvəl gedəcəyəm, hamıdan əvvəl ancaq valideynlərimin səhərlərində xəyal etdiyim kəndimizi ilk mən görəəcəyəm.

Bundan böyük sevinc olarmı?

Əsgərlərin "komandir" deyər müraciət etdikləri Elmar Məmmədov

Ağdaş rayonunun Əmrax kəndindədir. 3 övladı olduğunu, 2 aya yaxındır uşaqlarını görmədiyini söyləyir.

Darxıdığını bilsə də, yenə soruşuram: "Darıxıram, əlbəttə. Amma mən burda daha çox lazıməm. Vətən çağırır axı..."

-Komandir, səngərə gəlməmişdən əvvəl hansı peşədə çalışırdınız?

- İşsiz idim, bir köhnə avtomobilim vardı, onunla taksi fəaliyyəti göstərirdim. Gündəlik az da olsa, qazancım vardı.

-İndi övladlarınız, ailəniz nə ilə dolunur?

- Bilmiyəm... neçə dəfə soruşmuşam, deyir narahət olma, hər şey yaxşıdır?

Ramiz
MƏMMƏDZADƏ

SALAM, ƏSGƏR!

8 noyabr 2020-ci ildə qalib ordumuzun igid döyüşçüsü gözəlim Şuşa şəhərindəki keçmiş rayon partiya komitəsinin dördmərtəbəli bina-sının zirvəsində şanlı Azərbaycan Bayrağını dalğalandırdı, sonra həmin uca Bayrağı, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevi, bütün Azərbaycan xalqını hərbi qaydada salamladı.

Bu şeiri həmin cəsur əsgərə həsr edirəm və Müdafiə Nazirliyindən rica edirəm ki, bu əsgərin adını və soyadını bəyan etsin ki, Vətən öz qalib əsgərini yaxından tanısin.

Salam əsgər!
Qələbəmiz mübarək!
Sevindirdin sevdiyimiz Şuşanı.
İnanırıdığ, bu qələbə gələcək!
Quldurların izi-tozu yox, hanı...
Zülmətləri əllərinlə yazan - sən.
Zibil kimi süpürmüşən hayları...

Sən - Günəşi bu dağlara gətirən,
Sən dəyişdin fəsiləri, ayları!

Ürəyində Vətən eşqi çağlayar,
Nə bəxtəvər, nə münəvvər oğulsan!
Bu vəhşilər öz gününə ağlayar
Sən gerçək bir əfsanəsan, nəğilsan!

Bu haylara, bu nanəcib kəslərə
Torpağında yer verməyib Yər üzü...
Biz də qovduq kəsillincə səsləri,
Birdəfəlik getdi şeytan sürüsü...

Qalib əsgər!
Zəfərlərin nə gözəl!
Allah özü rəva bildi bu günü!
Xainlərin qismətidir bu əcəl
Dünya gördü Sərkərdəmin hökmünü!

Qəzəbindən coşdu-daşdı bax, yenə
Bu torpağın hər oğulu, hər qızı.
Yer büründü bayrağımızın rənginə
Səməyə bax: gömgöy, yaşıl, qırmızı...

Haqqımız var qalib kimi yaşayaq
Doğma əllər üzümizə gülecək!
Canım əsgər!
Gözün aydın! Şuşaya,
Qarabağa Heydər günü gələcək!!!

Şüvelən,
18 noyabr 2020-ci il,
Qələbə Bayramı günləri

Rusiya Federasiyasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi Şuşa və Xankəndi şəhərlərinə humanitar yardım göndərib

Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən Rusiya Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Azərbaycan Respublikasının Şuşa və Xankəndi şəhərlərinə göndərdiyi humanitar yardımın "Samur" sərhəd-keçid məntəqəsində qarşılanaraq müşayiəti təşkil olunub.

Noyabrın 22-də Rusiya Federasiyası Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən Azərbaycanın Dağılıq Qarabağ bölgəsinə göndərilmiş 27 yük avtomobilindən ibarət humanitar yardım karvanı "Samur" sərhəd-keçid məntəqəsində Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi tərəfindən qarşılanaraq yolboyu müşayiəti təşkil olunub.

Tikinti materiallarından ibarət humanitar yardımın yarisının Şuşa şəhərinə, digər yarisının isə Xankəndi şəhərinə çatdırılması nəzərdə tutulur.

Azer Ayxan

Azərbaycanlılar

elliklə qarabağlı olanda
güclərinə güc qatırlar

Əvvəllər naxçıvanlı və qərbi azərbaycanlı olmaq sərfəliyi. Məlum, karyera, biznes, vəzifə məsələsində xeyir-bəhri çoxuydu. Naxçıvanın müxəlifətçisi də başqa yerin müxəlifətçisindən hörmətli sayılırdı yeri gələndə. Çünki ən çox onu tuturdur, təqib edirdi hökumət. Millət də baxıb deyirdi, gələcəyin iqtidarı budu.

Bir ara bəhli olmaq üstünlük sayıldı. Müəyyən dövr oldu, çoxları dedi, cənubluym (mövzunı bilənlər bilməyənlərə başa salsın . Hazırda bilmirəm, bu mövzuda vəziyyət necədi. Cürək varmı, yoxmu, deyə bilmərəm.

İndi isə qarabağlı olmaq avantajlıdır. Yaxşıdır da budur. Hazırda hamı özünü qarabağlı sayır. Belə olmasaydı, torpaqları işğaldan azad edə bilməzdik. Azərbaycanlılar elliklə qarabağlı olanda güclərinə güc qatırlar. Qarşılıqda imperiyalar, ordular duruş götürə bilmir. Əzib keçirlər.

Amma bütün dövrlərdə tovuclu olmaqdan yaxşıdır yoxdu. Üçdə alacağın yox, beşdə verəcəyin. Ye plovdan, iç fantadan, yaşa da özünçün.

ƏDALƏT •

24 noyabr 2020-ci il

Evimizin astanasındaki duyğularım - Kəhrizin bir udum suyu...

28 sentyabrda Qarabağda - müharibə zonasında dayam. Hesab edirəm, 27 ildir bütöv Qarabağın: doğma rayonumuzun-kəndimizin həsrətini çəkdiyimi, uğrunda canımdan keçməyə hazır olduğumu yazmağa ehtiyac yoxdu, çünki bilənlər bilir. Düşünürəm ki, bəlkə də mənim Qarabağ adlı bir dərdim, bir yaram olmasaydı, mən həyatda daha xoşbəxt, daha qayğısız həyat sürərdim. Qarabağın işğalı həyatımda böyük bir təlatüm yaratdı. Kəndimizi itirdim, yeganə qardaşımı itirdim, oğul itkisinə dözməyən, üstəlik kərpic-kərpic , yetimçiliklə tikdiyi evin itkisi ilə barışmayan atam qollarının arasında can verdi. Təlatümlər bax o gündən başladı. Atamın, qardaşımın yaş mərsimini elimin-obamın içində deyil, yad insanların arasında keçirməyim də bir dərd idi. İnsanın çətinliyi təlatümünə elinə obasına sığınar, hətta evdə çörək tapmayanda qor qonşusundan, yaxın qohumundan istəyə bilər, ala bilər... Biz məcburi köçkünlər bax, belə həssas anılardan da məhrum olmuşduq. Hər düzəlməyən işimizin başında mütləq bir Qarabağ dərdi, Qarabağ problemi vardı.

Nələr yaşadım bu 27 ildə ...? Tarixi anlar yaşayıram, sevincli günlər keçirirəm, bu səbəbdən yazmaq istəmirəm! Bir gün, nə vaxtsa, artıq xatirəyə dönmüş o günləri bir-bir yazacağam.

İndi isə Prezidentimizin "Ağdam işğaldan azad olunub" xəbərindən sonra səsim tutduqca, nəfəsim yetdikcə bağırmağımı xatırlamaq istəyirəm. "Allaahh, evimizzzzzz, bağımızzzz, tut ağacımızın dibini!!! Hamısı yenə bizim oldu!

məyən atamı-qardaşımı haraylayam! Deyəm ki, gözünüzdə aydın, evimizə qayıdacağıq, el-obanın içərisinə dönəcəyik. Qəflətən bu sevincin içində nə yadıma düşdü, birlirsən? Atam son günlərini yaşayırdı. Elə hey "kəhrizimizin suyundan ver mənə, qızım" deyib yalvarırdı. Gəldirdim, çöldə ləngiyirdim , guya kəhrizdən su gətirməyə getmişəm. Sonra əlimdə bir stəkan su ilə atama yaxınlaşdım. Atam suyu dodaqlarına aparırdı, suyun zərrəsi dodaqlarına dəyəndə tez suyu dodaqlarından aralayırırdı. Sonra üzümə yazıq-yazıq baxıb yalvarıcı səslə deyirdi:"A bala, saa qurban olum, bu suyu demirəm eee, kəhrizin suyunu deyirəm, Həlmə nənin evinin yanındakı kəhrizin... nolar ordan mənə bir udum su getir.."

Həmin axşam Qara həkim gəlib xəstə olan atama baxdı, müayinə elədi, kövrələ-kövrələ dedi ki, bu gecədən sağ çıxs...

Və həkim sözünü tamamlamayı getdi... Hə-

kim gedəndən sonra atam yenə kəhriz suyu istədi... Çərisiz-çərisiz, ağlaya-ağlaya üzünə-gözünə baxdım:"Ay ata məni niyə öl-

rimdə nə seller varmış, ilahi? Bir insanda nə qədər güclü səs olarmış? Bəlkə də havalandıracamdım, dəli olacaqdım, bir-birinə qarışmış hisslərin, emosiyaların əlindən! Nə yaxşı ki, Qarabağ qazisi Gül-

təkin Quliyeva - xətri mənim üçün əziz olan atama gəldiçixdı. Quzanlıda yerləşən Ağdam şəhidlər xiyabanını ziyarət etdik. Sonra atamın-qardaşımın uyuduğu Qər-vənd qəbiristanlığına yollan-

bu komandirin üzü güldü. "Gedək"- dedi. Sanki quşa döndüm, indi də dəli kimi gü-lürəm, sevinirəm, az qala hamısının başına dolanam.

Gültəkin xanım, komandir Elmar və 10 yaxın hər-b-

çi ilə səngərin içi ilə ayrı-üyrü yollarla irəliyə addımlayırıq. Bir anda qaynayırıq, qarışıq. Danışıq, gülürük.

Xeyli gedirik. Səngərdən çıxıb, qum torbalarının üstünə çıxıb, təpəyə qalxırıq.

Uçulmuş evlər 5 addımlı-ğında idi:"Allllaaaaahhhh, bura bizim kəndimizdir ki "

-O, xalamgilin evidir, Dələk Həbibgilin evi, O birisi rəhmətlik Yaqubun evi, Kəmaləgilin, Yunus babağilin, Rasim dayıgilin...Heyf, evimiz burdan görünmür...Yaşılıq-ağaclar qoymur...

Hiss edirəm, uşaq kimi qışqıra-qışqıra , sevənə-sevinə dediyim sözlərə əsgərlər gülümseyr. Komandir Elmar binoklu boynundan çıxarıb mənə verir: " Tap, görək evinizi".

Yenə hay-küyüm, qara qışqırığımlı oralara yayılır: "Odeyyı, bax o hündür bina görünüv ha, o bizim məktəbdə, yarısı qalıb. Bax, komandir o yarıqmuş ev gör-sənir ha, o "pavliyon" Ən-vərin evidi... Gözüxışmışlar, Elbrusun evini dağıdıblar... Görünmür..." (Binokl mənə mən gördüyümü görür)

Əsgərlər güldür... "Bizim evimiz görünmür, "gübrə iskladi" ndan o tərəfədi" Ağdam -Bərdə yolunun Ağdam gedəndə sağında"

Köpekuşağı... hər yer qapqara hisdi, yandırılıb... Əsgərlər yenə güldür... -Komandir , icazə verirsən gedim, heç olmasa, o evlərə əlimi toxundurum, o yanıq bardan öpüm?

- Olmaz! Oralarda minlərlə təmizlənməyib. On gündən sonra gələrsiniz, sizə evlinizə qədər aparacağım.

- Sağ ol komandir, var olun əsgərlərimiz! Yaşa ordumuz! Yaşa Ali Baş Komandan! 10 gündən sonra başımızı bəlləmək ümidi ilə, 10 gündən sonra, tut ağacımızın dibində palaz salıb oturmaq diləyi ilə!

Əntiqə Rəşid "Ədalət" qəzetinin Qarabağ bölgəsi üzrə xüsusi müxbiri

lərinin iştirakı ilə izdihamlı şəkilə vətənpərvərlik şüarları ilə keçib.Dəfn mərasimləri zamanı şəhidlərin valideynlərinə, doğmalarına başsağlığı verən İcra başçısı hər bir şəhid atasına üçrəngli dövlət bayrağını şəxsən təqdim edib, şəhidlərin ruhlarına dualar oxunub.

Bütün bunlara baxmayaraq, bəzi sosial şəbəkə istifadəçilərinin düşüncədən belə yanlış informasiyaları tez-tələsik yayması acı təəssüf hissi doğurur və yalnız düşmən dəyirmanına su tökməyə xidmət edir.

Bu informasiyaları yayınlar unutmamalıdır ki, onların hərəkətləri rayonda hökm sürən yüksək vətənpərvərlik ruhuna, xalqın şəhidlərə göstərdiyi hörmət və ehtirama heç vaxt xələl gətirə bilməz".

Murad Köhnəqala

QARABAĞ SURƏSİ

Kimin yadında deyilsə, yadına salacağıq (1) Televizorda da göstərdilər o ananı (2) Otaqda qız nəvəsi ilə (3) ana danışdı ki, ermənilər gəlib qəfil üstümüzü aldılar (4) Vuruşan vuruşurdu, qaçan-qaçardı (5) Yadımdadır, ana ağlaya-ağlaya danışdı ki, oğlum, yəni, bu uşağın atasını ermənilər asir tutdular (6) Yadımdadır, söhbət burasına çatanda qız ağlaya-ağlaya o biri otağa qaçdı (7) Oğlunun körpə oğlu, bu körpə qız, bir də mən qışqıra-qışqıra qalmışdım (8) Ermənilər oğlumdən soruşdular ki, bu uşaqlar sənindirmi (9) Oğlum dedi, hə, mənimdirdi (10) Dedilər, denən, Qarabağ ermənilərində, səni buraxa (11) Oğlum bir biza baxdı, bir ermənilərə, dedi Qarabağ bizimdi (12) Ermənilər dedi, ayə tərslik eləmə, denən Qarabağ ermənilərində, səni buraxa (13) Mən də qışqırdım, uşaqlar da ətəyimdən tutub qışqırırdılar (14) Bax bu qız nəvəm qışqırırdı ki, ata, denən onların, qoy səni öldürməsinlər (15) Oğlan nəvəm lap körpə idi, ağılı o qədər kəşmirdi, o eləcə qışqırıb ağlayırdı (16) Yadımdadır, ana söyləyirdi ki, mən də ağlaya-ağlaya yalvarırdım ki, oğul, denən onların, balalarını yetim qoyma (17) Oğlum yenə dedi Qarabağ Azərbaycanındı (18) Ermənilər oğlumu məftillə ağaca sarıdılar (19) Dedilər, denən Qarabağ ermənilərində (20) Oğlum dedi, Qarabağ bizimdi (21) Döydülər-döydülər, ay allah, dedilər denən (22) Uşaqlar atasının bu halına baxıb mələşir, mən ağlayıb oğluma yalvarıram (23) Ancaq bizi ona yaxın buraxmırlar (24) Erməninin biri oğlunun üstünə benzin tökdü (25) Qız qışqırdı ki, ay ata, qurban olum, səni yandıracaqlar, de (26) Oğlum biza baxıb qışqırdı ki, Qarabağ Azərbaycandı (27) Erməni əlində kibriti yandırıb dedi ki, axırıncı dəfə deyirəm, desən Qarabağ ermənilərində, səni buraxacağıq (28) Oğlum dedi ki, mən o sözü deməyəcəm, rədd olun bizim torpaqlardan (29) Erməni yanan çöpü ona tərəf atdı (30) Oğlum qışqıra-qışqıra yanırdı (31) Mən onun balalarını ordan aralayıb qaçırdım (32) Ancaq körpələr qışqıra-qışqıra geri, yanan atalarına baxırdılar (33) Mən körpələri qulubəgli alovun içində qışqırayan oğlunun səsinə qulaq asırdırdım (34) Oğlunun harayı o gündən bir dəqiqə də olsun nə yuxuda, nə də ayıq olanda qulağımdan getmir (35)

Ananın televizorda danışdığı bu əhvalat yadımdadır (36) Qarabağ uğrunda mütləq müharibə etməlisiniz (37) Ey azərbaycanlılar, Qarabağ yanan o ağdamlı oğlandır, onun haqqını mütləq özünə qaytarmalısınız! (38)

2002-ci il

Afaq Vəsiqızı

"Savaş bitdi" deyanlərədi sözüm

"Savaş bitdi" deyanlərədi sözüm. Bu nankorların savaşı bitən deyil. Olsa-olsa zaman-zaman formasını dəyişə bilər, vassalam. Və zaman-zaman silahlanıb dərslərini verəsiyik. Ki toparlanıb yenidən baş qaldırmasınlar. Bunun üçün millət-dövlət birliyi, iqtisadi qüdrət, millət sevgisi, hərbə hazırılıq, demografik sıcrayış, vətənpərvərlik təbliğati ilə yanaşı çox və çox vacib bir missiyanız da var.

Elə etmək lazımdır ki, CAVANLARIMIZ ERMƏNİ QIZLARINA BİLMƏRƏRƏ MEYLLƏNMƏSİN.

Bu istəyi bəlkə konstitusiyaya ilə, bəlkə milli əxlaq kodeksi ilə, bəlkə dərsləklərlə, ya dini kəlamlarla - bilmirəm, amma necəsə və nə cürsə təsbitləmək, dəyişməz ehmaka çevirmək, beynlərə yeritmək lazımdır. Hə, müharibələr əbədi olmur, hə, müharibədən sonra nisbi sakitlik, sülh sazişi, dinc yanaşı yaşayış və s. mərhələlər gəlir. Amma və lakin dediyimi qulaq ardına vurmaq olmaz. Erməni qızlarından uzaq durmaq yaşayışını necəsə qanunlaşdırmayımız lazımdır. Bu necəsəni mən bilmirəm. Bilən varsa yazsın. Təklif - sizdən!

FHN-in yerli strukturları azad olunmuş ərazilərdə fəaliyyətə başladı

Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə müvafiq strukturların təşkilini davam etdirir.

Fövqəladə Hallar Nazirliyindən Adalat.az -a verilən məlumata görə, bu istiqamətdə növbəti addım olaraq, Fövqəladə Hallar Nazirliyi Dövlət Yanğın Nəzarəti Xidmətinin Qarabağ Regional Dövlət Yanğın Nəzarəti İdarəsinin müvafiq bölmələri Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan, Qubadlı və Xocavənd rayonlarında fəaliyyətə başlayıb.

Balyan: Ermənistan ölkə deyil, vilayət olacaq

Dövlət sistemimiz qan və ya-lan üzərində qurulub. Bir azdan bəziləri çıxıb müstəqilliyin dəyərlərindən danışmağa başlayacaqlar. Onlar danışır qurtarılanda sonra biz qonşu imperiyaların birinin tərkibinə on yaxşı halda muxtar vilayət kimi daxil olacağıq, lakin bu da müvəqqəti olacaq.

Bu bərədə erməni siyasi analitik Vardan Balyan sosial şəbəkə hesabında yazıb. "Biz əsrlər boyu qaçqınlığa öyrənmişik, "vətəndən məhrum olmaq" statusuna da öyrəşirik", - o bildirib.

MEHRİBAN

Tural Bakuvli

Qərbin maymaqlığı...

Obama deyəndə ki, İranla münasibətləri yumşaldaq, Trump deyəndə ki, sərtləşdirək, Bayden deyəndə ki, yumşaldaq...

Obama deyəndə ki, Suriya və İraqda olaq, Trump deyəndə ki, olmayaq, Bayden deyəndə ki, olaq...

Obama deyəndə ki, Meksika ilə sərhəddi açaq, Trump deyəndə ki, divar tikək, Bayden deyəndə ki, divarı sökək...

Obama deyəndə ki, Türkiyəyə yerini göstərək, Trump deyəndə ki, Türkiyə müttəfiqimizdir, Bayden deyəndə ki, göstərək...

Obama deyəndə ki, NATO-ya maliyyə yardımını artıraraq, Trump deyəndə ki, kəsək, Bayden deyəndə ki, düşünək...

Avropa hər nə etsə də, rus qalib gəlsə... Ukraynada, Gürcüstanda, Qırğızstanda, Belorusda... Köhnə dünyanın heç bir geo-politik, milli-dövlət maraqlarına əsaslanan siyasi-xətti olmayanda, sən rusun maraqlı olduğu bir bölgədə rusun marağına xidmət edən açıqlamalar verəndə, siyasət yürüdəndə, tam arxayın olsunlar ki, 20 il keçməz, rus şərqçi Avropaya - Polşa-Pribaltikaya girər, sən də qalar-san baxa-baxa.

Mən sizə deyirəm ki, cəmi 20 il sonra Varşavada rus əsgərləri olacaq, Helsinkidə ruslar vodka içəcək, bunun səbəbkəri da qərb olacaq, bəlkə, inam-məzsiniz, amma, bu, olacaq!

Sən ölkənin, dövlətin taleyini LGBT-ləşdirdiyin, feministləşdirdiyin, narkomanlaşdırdığın, arvadı ilə intim yaxınlıq etmək üçün ərizələşdirdiyin, uşağına əsəbləşib, qışqıran valideyni uşaqsızlaşdırdığın, bir sözlə, "petux-metuxlaşdırdığın" cılız icmanın, axmaq kütlənin əlinə burax, sonra da, bundan nəşə gözlə, bu halda, yalnız üç barmağın kombinasiyasını (zirpo) görə bilərsən!

Avropa-Amerika faktiki olaraq, Google, Facebook, Youtube, Tiktoke, Mercedes, Opel, Peguet kimi şirkətlərin idarəetməsinə keçib. Qərbdə artıq, ölkələr yox, şirkətlər var! Ölkələri parlamentlər, siyasətçilər yox, şirkətlər, biznesmenlər idarə edirlər - Maraqlarına uyğun!

Düşünün - Trampın tvitinə pozan twitterin mövcud olduğu dövrəyik. Sabah, (artıq bu gün) bu şirkətlər açıq-aşkar bu ölkələri idarə edəcəklər (edirlər).

Şirkətlərin isə geo-politik maraqlar və milli planları olmur, yalnız maddi maraqları olur. Belə olan halda isə, zətan gündən-günə böyüyən rus, əvvəlcə şərqçi, ardından qərbi Avropaya girecek.

Üçüncü dünya müharibəsi olacağısa, bunun səbəbi debil qərb olacaq. Bu qədər...

TRAMPDAN HAKİMİYYƏTİ TƏHVİL VERMƏYİ TƏLƏB EDİRLƏR

ABŞ-ın Alyaska ştatından senatoru Liza Murovski hazırkı prezident Donald Trampın administrasiyasından səlahiyyətlərini Co Baydenin komandasına verməyə başlamasını məsləhət görür.

"Hakimiyyətin rəsmi ötürülməsi prosesinə başlamağın vaxtı çatıb" - deyən senator özünün Twitter sahifəsində yazıb. Murovski hesab edir ki, Trampın seçkilərin nəticələrini mübahisələndirmək üçün imkanları olub. Lakin bütün məhkəmələr onun bu iddialarının əsassız olduğu barədə qərarlar çıxarıblar. Bundan sonra bir çox ştatlardan qanunvericiliyi uyğun olmayan səsvərmənin nəticələrinin dəyişdirilməsini tələb etmək, demokratik proseslərə zidd hərəkətlər kimi qiymətləndirilir. ABŞ -da 3 noyabr tarixində keçirilən prezident seçkilərində iki namizəd - Donald Tramp və Co Bayden mübarizə aparırdı.

Səsvərmənin nəticələrinə görə Co Bayden qalib gəlib. Lakin Tramp bu məğlubiyyətlə barışmıyaraq səsvərmə zamanı çoxsaylı pozuntuların olmasını iddia edərək, bülətlərlərin yenidən sayılması tələbi ilə məhkəmələrə müraciət edib. Bu səbəbdən artıq seçkilərdən 20 gün keçməsinə baxmayaraq Baydenin prezident seçildiyi rəsmi elan edilməyib. Deyəsən yenə də Amerika prezidentini Ali Məhkəmə seçməli olacaq.

Rüstəm Hacıyev

Qarabağdakı Rusiya sülhməramlıları- na minaaxtaranlar da qoşulacaq

Rusiya Beynəlxalq Mina Əməliyyat Mərkəzi bölmələrinin mütəxəssisləri Qarabağa gələcəklər.

Bu barədə "RIA Novosti" ölkənin Müdafiə Nazirliyinə istinadla xəbər yayıb. "Çkalovski hava limanından Rusiyanın "An-124", "İl-76" və "Tu-154" Aerokosmik Qüvvələrinin Hərbi Nəqliyyat Aviasiya təyyarələri Rusiya Müdafiə Nazirliyinin Beynəlxalq Ərazilərinin Minalardan Təmizlənməsi Mərkəzinin mütəxəssislərini, texnika və silahlarını, eləcə də, xidməti itləri bölgədəki sülhməramlı əməliyyat zonasında tapşırıqları yerinə yetirmək üçün Dağlıq Qarabağa çatdırıb", - deyər məlumatda qeyd olunur.

Bildirilir ki, xüsusi heyət İrəvan - Gorus - Xankəndi marşrutu ilə irəliləməyə hazırdır. Mütəxəssislər təyinat yerinə çatdıqdan sonra partlayıcı obyektlərin mühəndis kəşfiyyatı, minalardan təmizlənməsi və məhv edilməsi üçün tapşırıqları yerinə yetirməyə başlayacaqlar.

MEHRİBAN

Can ənamı

Xoşbəxt taleyi, yeyin bəxti görkəmli yazıçı-jurnalist Əli İldırımoglu ozanlar-ozanı Dədəmiz Qorqudun "Qızıl taci bir ev ver ki, bu oğlana, ərđəmli-dir" - istəyincə qutlamışdı. Dünyaya müdrikəsinə göz açanların əlaməti belədi. Yəni ərđəmlilik müdrikliyin ən önəmli xüsusiyyətidir. Ruhu kamil olanların, ləyaqət daşıyıcılarının gərək əlaməti bu dəyərləndirmələrdən keçir. Əli İldırımoglu kamil, mərd bir insan, xoşbəxt ailə başçısı, əsl vətəndaş kimi də, görkəmli yazıçı-jurnalist olmaqla da bu vacib dəyərlərə hesablanmış şəərəfli bir ömür yaşadı. Bütün həyatı boyu birçə həqiqətə tanıdı ki, taleyini xalqının taleyi ilə bağlayan insanın ömrü də xalqının ömrü qədər olur. Tarix yalnız mərd, qətiyyətli, sözünün sahibli olan, əqidəli insanları yaşadır. Yəni, Əli müəllimin həyat anlayışına hesablananları...

Sözün həqiqi mənasında, Ə.İldırımoglu ayağı yerdən üzülmədən yüksələ bilənlərdən, həyatın mənasını özündə axtaranlardan (və tapanlardan) idi. Əli müəllim taleyin ona bəxş etdiyi təbii istedadın imkanları daxilində həmişə təzə-təzə, necə deyirlər, yamyaşıl qala bildi. İç dünyasının paklığı, mütləvazi yaşamaı, əhdə vəfası onu saralıb-solmağa, qurumağa qoymadı. Cild-cild kitablardan daha çox insanı, təbiəti, onu əhatə edən mühiti oxudu.

Daha çox fikir mərdliyinə sahib çıxdı. Mənsub olduğu xalqın yaddaş saxlancından bəhrələndi. Həyatın çeşidli sirlərinə doğru yeridi və aldığı hər qədəmdə qəlbi-ni bu çeşidli sirlərin çəsməsinə çevirə bildi. Həyatı boyu daxilindəki heyranlıqla dolu məsum bir körpənin baxışlarına, onun müqəddəs, pak səsinə, nəfəsinə və-fəali qaldı. Böyüklərindən, peyğəmbər düşüncəli müdriklərdən aldığı dərs beləydi. Ulular ulusu Əbu Turxandan öz x etmişdi ki, "müdriklərin şəxsi həyatını onların ucaltdığı abidələrin arakəsmələrində aramaq lazımdır".

Və bu dəyərli bilgi ona imkan verdi ki, bütün həyatını öz yaradıcılığında şəkil-ləndirə, ifadə edə bilən bir müdrik ömrü yaşasın. Yəni, bu müstəvida, Əli İldırımoglu-nun ucaltdığı söz abidəsinin arakəsmələri onun ümid, inam, mübarizə və qətiyyət dolu çoxsaylı əsərləri idi. Bu sərəda "Silməz izlər", "Közəron sətirlər", "Mənim rənçər ataım", "Qarlı gecələr", "Aqibət", "Həmin adam" və s. kimi əsərlərin, çoxsaylı kitabların adı var. Əli müəllim o xoşbəxt sənətkarlardan bir ki, ədəbi tənqidin də dönə-dönə qeyd etdiyi kimi, öz şəxsi iradəsini, yaşayışını, həyata baxışını və dünyagörüşünü müsbət obrazlarının boyuna biçə bilmişdi. Haradasa, bu obrazlar onun özü-nün əsl vətəndaş mövqeyini simvolizə edir. Bu müsbət obrazların hər birində mərd və qədirlən, dünyəinə sədəqətli, sabahına inamli bir Əli İldırımoglu təcəlləsi, yaşayışı var.

Onun bədii sözün pünhan pərdəsi altında həmişə özünü bürüzə verən mərd, cəsarətli siması həmin obrazların hər nəfəsində apaydın hiss olunur. Ömrü boyu doğulub boya-başa çatdığı kəndin məskunluq borcunu, bir də ki, onu dünyaya gətirən ata-ana haqqı-sayını unutmadığını yazırdı Əli müəllim. "Mənim rənçər ataım" romanında o doğma Əliquluşağı kəndinin bənzərsiz təbiətini təkrarsız bir səmimiyyətlə tərənnüm edirdi. Bu səbəbdən mən həmişə özümü Əli müəllimə bir köynək daha yaxın hiss edirdim.

Ona görə ki, mənim doğulub boya-başa yetdiyim Əliqulular kəndi bölgənin (İmişli rayonunun) inzibati-ərazi vahidinə daxil olsa da, eyni ad daşıyan bu kəndlər arasında qayılmaz bir qan, nəsəl qohumluğu olmasına qəlbən inanırdım. Eyni zamanda, onun mənsub olduğu Məmişli tayfasının adıyla həm də mənim doğmaları tanırdı. Nəslimizə Hacıməmişli-lər deyilirdi. Üstəlik, ömrü boyu heyvan-darılıqla məşğul olan, dağ-aran arası köç-düş yolçuluğu edən valideynlərim, doğmaları Qubadlı, Laçın, Kəlbəcər camaatı ilə biröylü kimiydi. Qaynayıb-qarışmışdılar. Mənim özümün uşaqlıq və gənclik illərinin ən unudulmaz xatirələri o yerlərlə bağlıdı. Ona görə də hər dəfə

Onun qəhrəmanları "demək olar ki, bütün ictimai təbəqələri və cəmiyyətin ayrı-ayrı rütbələrini əks etdirən müxtəlif sosial məzmunlu insanlardır..."

Bu sosial müxtəliflik xarakter zənginliyinə, obrazlı desək, polifonik bədii substansiyaya gətirib çıxarır. Bədii təhlil və tərkibin işığında hər şeyin özü kimi göründüyü bu bədii dünya oxucunu həyatın mexaniki proyeksiyası kimi deyil, canlı, real mənzərəsi kimi cəlb edir" (Əliheydər Həşimov). Ədəbi tən-

qidin doğru müşahidəsidir ki, Əli İldırımoglu üçün ilk növbədə obraz var, qəhrəman var, sonra hadisə; reallığa bu cür yanaşma metodu ona bir-birindən bitkin, xaraktercə zəngin və məzmunlu obrazlar yaratmaqda kömək etmişdir. Eyni zamanda bu zəngin (və müsbət) obrazların arxasında Əli müəllimin müdrik, kəsərli, dönməz yaşayışı, olub-keçənlərə vəfalı siması dayanır.

İnanıram ki, həmin anlarda Əli müəllimin könlünü daha bu dünyadan əmin-arxayın köçə biləcəyinin şükranlılığı bürünmüşdü. Bütün ruhu, düşüncəsi, qəlb atışı bu şükranlılığı yaşayırdı. Aldığı hər nəfəs, hər kipi-kəlimi, o müjdə xəbərini "Çıxmışam yollarına - qəlbim açıq, köksüm açıq, Xəncər ol, bağrıma sancıl, əcal ol, qarşıma çıx!" duyğusalılığı ilə qarşıladı. O xoş xəbəri qarşıqlığında əsl Mövlana vəfadarlığı sərgilədi... Olmuşdu bu... Şəms Təbrizidən xəbər tutduqlarını söyləyib, müstəluq aləmlər olmuşdu Mövlana həzrətlərindən. İmkani çatmaları vermişdi qarşıqlığında. Bu xüsusta ona irad tutanlara "Şəmsin özü-nü gətirəydilər canımı verərdim" - demişdi. Eyni oxlaqla qarşıladı "Qarabağ azad oldu, Qubadlı qurtuldu" müjdəsini Əli İldırımoglu... Uzun illərin intizarına son qoyan müjdə qarşıqlığında ənam olaraq canını verdi. Rahatlandı! Qarabağ, Qubadlı sarıdan əli uzalı, könlü intizarlı, ruhu qübarlı gətmədi...

Ruhu şad olsun!
Qəbri nurla dolsun!!

Sərvaz Hüseynoğlu,
"Ədəbiyyat" qəzeti,
21 noyabr 2020

Qarabağda boşaldılan kəndlərimizdəki ermənilər Xocalıya da köçürülür...

Ağdam rayonunun Gülləblı kəndindən çıxmış 55 erməni ailəsindən yalnız 15-i Ermənistanə aparılıb...

Xəbər verildiyi kimi, noyabrın 21-də Ağdam rayonunun Gülləblı (eyni rayonun Abdal-Gülləblı yaxınlığında yerləşən və ermənilərin "Vazgenaşen" adlandırdığı kənd) kəndi Azərbaycan Ordusunun nəzarətinə verilib.

Moderator.az xəbər verir ki, erməni mediası bir daha Gülləblı kəndini "Vazgenaşen"

adı ilə Xocavənd (Martuni) rayonunun ərazisi kimi qəbul etməyə çalışıb. Məlumatda diqqəti cəlb edən kənddəki ermənilərin köçürüldüyü ərazilərin siyahısıdır. Belə ki, Gülləblıda qanunsuz məskunlaşmış 55 erməni ailədən çoxu Ermənistanə deyil, Qarabağda hələlik Azərbaycan ordusunun nəzarətində olmayan kəndlərə köçürülüb.

Ən çox diqqəti çəkən məqam isə 3 erməni ailəsinin 1992-ci ildə Suriyanın 366-cı

alayının birbaşa iştirakıyla Ermənistanın dəhşətli soyqırım törətdiyi və "İvanyan" adlandırılmış Xocalı şəhəri ərazisinə yerləşdirilmişdir. Digər 25 ailə Xocavənd rayonunun "Berdəşen" adlandırılmış Qarakənd(20 Noyabr 1991-ci ildə Azərbaycanın dövlət xadimləri və ziyalıların uçuğu vertolyotun vurulduğu kənd), "Norşen" adlandırılmış Yenikənd və digər 3 kəndinə köçürülüb. Daha 10 ailə Xankəndinə, 2 ailə isə Şuşakəndə

yerləşdirilib. Beləliklə, Gülləblı kəndimizdəki 55 erməni ailədən 40-i Azərbaycanın işğal altındakı digər torpaqlarına və yalnız 15-i Ermənistanə köçürülüb.

Qeyd edək ki, ötən illər erməni mediasında yayılmış məlumatlara görə, sözügedən Azərbaycan kəndinə Suriyadan gətirilmiş ermənilər də yerləşdirilib.

P.S....

Sultan Laçın

Sərnişin daşıyan koronaviruslu taksi sürücüsünə cinayət işi başlandı

Koronavirus infeksiyasının yayılmasının qarşısının alınması məqsədi ilə ölkəmizdə elan edilən xüsusi karantin rejiminin müxtəlif yollarla pozulması hallarına qarşı prokurorluq orqanları tərəfindən kompleks və ardıcıl tədbirlər davam etdirilir.

Ağstafa rayon prokurorluğundan verilən məlumata görə, rayon sakini 1964-cü il təvəllüdlü Qadiri Ramiz

Əziz oğlu 07.11.2020-ci il tarixdə "Covid-19" virusu ilə bağlı test analizi verməklə testin nəticəsinin pozitiv olmasını bilib-bilə xüsusi karantin rejiminə əməl edərək həmin müddəti evdə keçirməli olduğu halda, 08.11.2020-ci il tarixdə idarə etdiyi "VAZ-2106" markalı avtomobillə sərnişin daşıyaraq epidemiya əleyhinə, eləcə də, karantin

rejimini kobud surətdə pozub yeni növ koronavirus infeksiyasının yayılması üçün real təhlükə yaradıb.

Faktla bağlı Ağstafa rayon prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 139-1.1-ci (epidemiya əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və ya karantin rejimlərinin pozulması) maddəsi ilə cinayət işi başlanaraq istintaqın aparılması üçün aidiyyəti üzrə Ağstafa rayon Polis Şöbəsinə göndərilmişdir.

Hazırda iş üzrə zəruri istintaq hərəkətləri davam etdirilir.

Eminquey

Ruhun şad olsun, hərbi jurnalistikanın xanı, Çingizi!

Necə ki atamın yaşlı halını görmədim və görməyi çox istəyirdim, eləcə də Çingiz Mustafayevin.

O uzun saçları ağarmış, üzünə qırıq düşmüş, səstəni biraz da tündləşmiş, 60 yaşlı Çingiz.

Alır kamerasını çiyinə, yenə cəbhəyə yollanır. Bu dəfə əsəbiləşmiş, bu dəfə "Şuşanın təkçə dirilər yox, ölülər də tərkdir" demir, nə Laçından əsgər çıxır, nə də o əsgərlərə "Həminiz qorxasız, arvadsız" demir, Milli Məclisdə əsəbiləşmiş, Xocalıdan meyitlər daşınanda "üzünü qaldır, üzünü" demir.

Ya da yox...

Bütün bunlarsız sən Çingiz olmayacaqdın.

Sənin o emosionallığın, çilgənliğin, kadrlara baxan adamların iç səsinə dilə gətirməyin, güllədən, mərmidən qorxmamağın və sonda öz ölümünü belə özünün lentə almağın olmasaydı...

Sən Çingiz olmayacaqdın.

Sən Çingiz olmasaydın, biz Qarabağın ağrıqlarını yeni nəsil kimi bəlkə də bir o qədər dərinlən duymayacaqdıq. Bu gün sənin və Vətənin qisasını aləmlər elə sənin çəkdiyin o kadrlarla böyümüş adamlardır.

Sən sağ olsaydın, illər sonra "Şuşa geri alındı" xəbərini sən verəkdin bizə!

Ruhun şad olsun, hərbi jurnalistikanın xanı, Çingizi!

Avropa Şurasının Baş katibi atəşkəs razılaşmasını alqışladığını bəyan edib

Avropa Şurasının (AŞ) Baş katibi Xarici İşlər naziri Ceyhun Bayramovun məktubunu cavablayıb.

Bu barədə Xarici İşlər Nazirliyindən Adalat.az-a məlumat verilib.

Bildirilib ki, Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramovun Avropa Şurasının Baş katibi Mariya Peyçinovici Buriçə ünvanlandığı məktuba cavabında AŞ Baş katibi 9 Noyabr 2020-ci il tarixli atəşkəs razılaşmasını alqışladığını qeyd edib və razılaşmanın icrası ilə əlaqədar vəziyyəti izləməyə davam edəcəyini vurğulayıb.

ÜST: COVID-19-a yoluxanların 70 faizdən çoxuna lazımsız yərə antimikrob preparatları verilir

Dünyada COVID-19-a yoluxma səbəbi-nə görə xəstəxanaya yerləşdirilən xəstələrin 70 faizindən çoxuna lazımsız yərə antimikrob preparatları verilir.

Bunu Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatının (ÜST) Azərbaycandakı nümayəndəliyinin rəhbəri Hande Harmancı deyib.

Onun sözlərinə görə, COVID-19-un xüsusi müalicəsi yoxdur.

"Müalicə üçün verilən preparatlar dolayısi ilə başqa xəstəliklərə yönəlib. COVID-ə yoluxma zamanı pnevmonik hal təxminən 7-8 faiz genişlənir. Buna görə də buna uyğun antimikrob preparatların verilməsi lazımdır".

H.Harmancı qeyd edib ki, dərmanların lazımsız yərə verilməsi orqanizmzdə onlara qarşı davamlılığın yaranmasına səbəb olur.

ÜST rəsmisi dərman qəbulu ilə bağlı iki kateqoriyadan olan insanlara tövsiyəsini olduğunu da söyləyib: "Birinci həkimlərə müraciət edərək onlara tövsiyə edirəm ki, lütfən, xəstələrə lazım olmayan dərmanları yazmayın. Virusla yoluxanlara müraciət edərək deyirəm ki, mümkün olduğu qədər həkim nəzarəti olmadan dərman qəbul etməyin, apteklərdən həkim göstərişi olmadan antimikrob dərmanları alaraq içməyin!"

Erməni siyasətçi: Biabırçı kapitulyasiyadan sonra heç kim bizə hörmət etmir

Biabırçı kapitulyasiyadan sonra bizə heç kim hörmət etmir.

Bunu Ermənistanın müxalif "Respublika" partiyasının sədr müavini Armen Aşotyan öz "Facebook" sahifəsində yazıb.

O bildirib ki, bu sənəddən sonra bütün dünyanın Ermənistanı yazığı gəlir:

"Biz ayağa qalxa bilərik, amma bunun üçün ilk addım hazırkı xuntanı aradan qaldırmaqdır. Əks halda biz geosiyasi appendisitə çevriləcəyik".

MEHRİBAN

Hörmətli redaksiya!
Tanınmış uşaq şairi Aləmzər Əlizadənin imzası ədəbi cəmcəmizə yaxşı məlumdur. Çoxları bilmir ki, o, həm də gözəl, ciddi şeirlərin müəllifidir. Belə ciddi planda yazdığı bir şeirinə münasibət bildirməklə hörmətli şairimizin mübarək yubileyə yazını təbrik etmək istədim.

Qərib MEHDİ

İnsan da ağac kimidir; yaşa dol-duqca böyüyür, şaxələnir. Bu böyümə, bu şaxələnmə bioloji varlıqda necədirsə, sənətdə də elədir.

Aləmzər Əlizadə əvvəlcə özünü ədəbi aləmə uşaq şairi kimi tanıtmışdı. Və bu sahədə keyli uğurlar qazanmışdı. Zənn etmək olardı ki, onun yaradıcılığı elə bu yöndə də davam edəcək. Etmədi. Zaman ötdükcə, təcrübə artıqca, müəllif insan yaşamının yeni qatlarına daxil olduqca təcrübəsi artdı, qələmi püxtələşdi. Təbii haqalanma baş verdi.

"Unitar" yaradıcılığı "federativ" yaradıcılıq əvəzlədi. Şairin "birbudanlı" qələmi dramaturqluğa, nasirliyə şaxələndi. İndi bu gövdədən daha bir yaşıl budaq pöhrələniş - ciddi, lirik-psixoloji şeir budayı.

Hələ iki-üç il bundan əvvəl çıxan kitabında (bağışlasın, adını unutmuşam) "Bilmirəm" adlı lirik səpkidə yazılmış gözəl bir şeir oxudum. Adam təkcə gözələmədiyi yerdən zərbə almır, həm də gözələmədiyi yerdən sevinir. A.Əlizadə daha bir əbədi səhniyə öz qələminin ixtiyarına vermişdi. Nəticə məmnunluq doğurdu. Belə qələm-qəlb məhsuluna bərk sevindim. Başqaları kimi, mən də bu şeirin ruhuna hopan qəribə bir nisgil, ağır ilə üreyimi uzun müddət "qidalandırdım".

Səni könlümdən atıram, Atıb qurtara bilmirəm.

İki misrasını misal götürdüyüm təkcə bu şeir bərədə uzun və xoş söhbət açmaq olardı. Bir az ehtiyatlandım. Dedim, bəlkə, bu ötrili çiçək yeganədir, hər hansı bir basılmaz hissən təsadüfi nəticəsi-

dir. Axı bir çiçək açmaqla yaz olmur. Sonra Aləmzər xanımın bu səpkidə yazılmış daha bir neçə şeirilə rastlaşdım. Deməli, təsadüf kimi gümanlandığım fikir zərurət imiş. Və daha sonra "Ağah" nəşriyyatının buraxdığı "Ovqat" almanaxının III bölümündə (2000-ci il) onun "Kitabımı bağlama" şeirilə görüşdük. Görüşdük, özü də necə görüşdük!..

Labüdlüyünü başa düşdüyümüz və qəbul etdiyimiz keçid dövrünün keçilməz günlərindən biri də ədəbiyyatı başlı-başına buraxmasındadır. Əsl sənətin meyarı itdiyindən saya (bəsit) sənəti, primitiv yazı yığınlarına münbit şərait yaranıb. Kim nədən istəyir, necə istəyir, yazır. Böyük sənətə ziyan, oxucu zövqünə zərbə vuran kitablar konveyer üsulu ilə çıxır. İndi hər şeyi pul həll edir. Pulun isə açma bilmədiyi qapı yoxdur.

Yatığa salınan əsl ədəbiyyat "oksigen balıncı" ilə nəfəs almaqdadır. Təbiətdə də belədir. Əkinçi işinə laqeyd yanaşanda üzlülüyi ilə seçilən alaq otları mədəni bitkiləri sıxışdırır, zəiflədir, üfunətli qoltuğu altına basıb boğur.

Mən keçmişin xiffətini çəkənlərdən deyiləm. Bu günə yaramayan da keçmişə çevrilir. Ancaq bütövlükdə yarırsız şey yoxdur. İndi birmənalı qəbul olunmayan sovet ədəbiyyatında sənətkarlığa xüsusi diqqət yetirilirdi. Yalanın, yaltaqlığın özündən də yüksək sənət tələb olunurdu. Çağdaş dövrdə həqiqəti demək üçün heç bir maneə yoxdur. Ancaq deyilənlərin böyük əksəriyyəti sənətin tələbinə boy verə bilmir. Məmməd Araz demişən, sözcü qələmlər sözlü qələmlərin bazarını bağlayıb. Qəribə də olsa, sponsorlar sözcü qələmlərə daha çox himayədarlıq edirlər. Mən qəzənin da tərəfdarı deyiləm. Bunun özü müqayisə faktorudur. Ancaq yamanın arxası olan kimi, yaxşının da yiyəsi olmalıdır. Söhbət bundan gedir.

Bax belə bir ovqat içində "Ovqat" almanax-jurnalında Aləmzər xanımın uca Allahla ünvanlanmış "Kitabımı bağlama" xitabını oxudum.

Elə bildim, ünlü şairimiz Ramiz Rövşən poeziyasının səhrindəyəm. Son zamanlar Allahla ondan yaxşı mükəllimə aparana rast gəlməmişəm. Bu mükəllimə birtərəflidir.

Əlçatmazın qarşısında bəndəsi yalvarır, xatırladır, tələb qoyur, nəhayət, işyan edir. Xəliq isə özünəməxsus sonsuz səbirli xilqətinin (yaratdığının) dördlərinə, bələrlərinə ancaq dinləyir. Ona tapı-

nanlara, ona üz tutanlara cavab, qərar nə olacaq? Onun cavabı sükutundadır. Bu sükut zamana söykəkdir. İndi vurulmuş düyün zamanı gələndə açılacaq. Bu zaman yaxın da ola bilər, uzaq da. Onun qərarı icradan əvvəl heç kimə məlum deyil.

Növbəti kosmos-səma dialoquna baş vuran Aləmzər xanımın "Kitabımı bağlama" müraciəti məndə heyranlıq doğur-

du. Şeirin dili rəvan, fikri aydındır. Qəribə bir sadəlik, qəribə bir sənət ucalığı ilə qovuşub. Şairin narahət duasında nə bəndə, nə də Allah üçün heç bir qaranlıq nöqtə yoxdur. Qalır Qüdrət sahibi tərəfindən onun eşidib, ıcrasına "OL" demək.

Şair tale, bəxt kitabına yazıldığını güman olunan, ancaq hansı səbəbdənsə unudulan bir ad axtarır. (Bu adı dəqiqləşdirib hasara almaq istəmirəm. Bu ad sahibi müəllifin özü də ola bilər, özünə doğma olan başqası da). Bu adsız keçinmək onun üçün müşkülüdür.

Canlanmaq, içini-çölünü işıqlandırmaq üçün bu ada möhtacdır. Amma onu tapmaq özünün imkanı xaricindədir. Onu ancaq hər şeyə qadir olan Qüdrət sahibi tapa bilər. Lirik MƏNin mənəvi ehtiyacı kəskin olsa da, o, ehtiyatı unutmur.

O, Allahı tələsdirmək, Ona təzyiq göstərmək fikrindən uzaqdır. Könüllü işdən bütün tərəflər xeyir tapar:

Tanrı, yazıbsan bəlkə, Onu bəxt kitabına. Könüllün xoş çağında Yaxşı bax kitabına.

Allahın işimi azdır, bir xahiş də sən edirsən?! Yaxşı bilirsən ki, az deyil. Ancaq bu xahiş-xitabı etməyə də bilmirsən. Sənə elə gəlir ki, o ad haradasa, nəzərdən uzaq yerdədir. Və guya uzaqlar-uc-qarlar Allahın gözündən yayına bilər:

Bəlkə, başın qarışıb, İşin, gücün çox olub. Bəlkə o ad varığın Lap küncünə yıxılıb.

Allahın nəhəng ad-kitab "kataloqunda" milyardlarla ad var. Bu adların hamısı onun yaddaşındadır. Bunu bilsən də, qəlbın aram olmur.

Nigaranlıq hissi yaxanı buraxmır. Deyəsən, fikrin bulanır: "Axı yadında qalsaydı, belə olmazdı...". Utana-utana o nəhəng adlar "kataloqunu" Allahdan bir də yoxlamasını rica edirsən. Ancaq, bu dəfə daha diqqətlə:

Aç kitabı yenidən, Noola, bəxtim gülə bir... Küncünü, bucağını Ələk-valək elə bir...

Allah yaratdığı bəndəsinin taleyinə cavabdehdir.

Bəndə yolunu azmırsa, onu xoş günlər gözləyir. Tanrı onu gözəl əməlinə görə mütləq mükafatlandırır. Belə bir mükafat Aləmzər xanımı da (və ya onun lirik MƏNini də) gözləyir. Ancaq onun başqa mükafatda gözi yox.

Füzulinin Məcnunu demişkən: yalnız Leyli sözü danış, başqa şeylər nəymə lazımdır?! Həmin fikri A.Əlizadə belə davam etdirir:

Bilmirəm, mənə bundan Böyük işin olarmı? Tanrı, gör həmin addan Orda nişanə varmı?

Adam əzizlədiyi, qoruduğu bir şeyi itirəndə, uzun müddət rahatlığını itirir. Bir dəfə baxdığı yərə yüz dəfə baxır. Bir dəfə soruşduğu adamdan yüz dəfə soruşur.

Bu ümidsizlik, bu durumsuzluq şeirin növbəti bəndində açıq-aşkar görünür:

Qorxuram, öz yazdığım Yayına nəzərindən. O adın, o istəyin Keçsən üzərindən.

Narahat insan psixologiyası necə də gözəl biçimdə bədi sözə - şeirə çevrilib. Müəllif qaba şəkildə inad etmir. Sadəcə, üstündə əsdiyi məqsədini yaddaşı Yaradana inadkarlıqla xatırladır. Ulu Tanrıya bir işarə, bir deyim də kifayətdir. Ancaq narahatlıq bir deyimə qane olmur. Bununla da, gözəl təkrarə yol açılır:

Kim olar mənim kimi Bu dözümdə, səbirdə? Bağlama kitabımı, Aç, Tanrı, yoxla bir də!

Deyirlər, Allah-Təala elçilərindən - peyğəmbərlərindən sonra şairlərin xətrini əziz tutur. Bəlkə, ona görə ki, insandan da əvvəl yaratdığı Sözlün qədrini şairlər daha çox bilirlər.

Aləmzər xanım, sən yaxşı bir iş görüb Allah dərğahına üz tutubsan. O kişidən ya özünün, ya da lirik qəhrəmanının unudulan adını soruşursan. Yəqin ki, səsi çox sevilən şairi Tanrı dinləyir. Gör dünyada nə qədər faciələr, ədalətsizliklər var. Vətəni yağmalananlar od içindədir. Şəhid analarının göz yaşları qurumaq bilmir. Güclü gücsüzün haqqını tapdalamaqda davam edir. Aclar, işsizlər, qaçqınlar ordusu azalmaq bilmir. Qadın məniyi, heysiyyəti ehtiyacın, pulun qurbanı olur. Nigaran baxışlı körpələrin gələcəyi dumanlıdır. Nakam məhəbbətlərin ahi-naləsi kəsilmir. Bəs, onların taleyi necə olacaq? Bəs onların adları nə vaxt yada düşəcək?..

Sən Allah dərğahında, Allah qəbulundasən, Aləmzər xanım. Nə olar, ulu Tanrıdan bu nakamlar ordusunun - bizim də adımızı soruş...

Söz ardı: Aləmzər Əlizadənin əsasən uşaq şairi olmasına işarə məqsədilə ona həsr etdiyim bir şeirimi bu yazıya əlavə etməklə təəssüratımın ovqatını nikbin notlarla bitirməyə qərar verdim.

ALƏMZƏR ƏLİZADƏYƏ

Yığılıb sən uşaqlar, Qəlbı gışlən uşaqlar, Qopub özündən həra, Bağlanıb Aləmzərə. Yetişib səhrin çağı: Şair nağıl söyləyir, Şair şeir oxuyur, Şair "xəli" toxuyur - Yumağı göy qurşağı.

Gəncə şəhəri

Yaşasın Azərbaycanın Rəşadətli Ordusu

Yeni tarix yazılır, unut dərdi kədəri Qəhrəman igidlərin gətirir zəfərləri Ali baş komandanın yenilməz əsgərləri Gözləridə zərə də yoxdur ölüm qorxusu Yaşasın Azərbaycanın rəşadətli ordusu!

Tarix boyu vandallar taladılar, çapdılar Günahsız insanların qanlarına batdılar Özgenin torpağında yeyib, içib yatdılar Daha yata bilməzlər ərşə çıxdı yuxusu Yaşasın Azərbaycanın rəşadətli ordusu!

Döyüşdə məğlub olan düşmən qaçır gizlənir Gizləndiyi bölgələr sputnikdən izlənir Torpaqlar qarış-qarış çirkəbdən təmizlənir Məhv olur texnikalar, yanır düşmən korpusu Yaşasın Azərbaycanın rəşadətli ordusu!

Biz birlikdə güclüyük, bağlılıq bu torpağa Qovuruq erməni son qoyulur tapdağa Gözləməyin ki bir də düşmən qalxsin ayağa Elə zərbə aldı ki düşünməmə doğru su Yaşasın Azərbaycanın rəşadətli ordusu!

Başladı mübarizə dəstək gəldi qardaşdan İki dövlət tək millət daşıyırlar eyni qan Necə gözəl səslənin Türkiyə-Azərbaycan Bu möhtəşəm birliyə inamırdı çoxusu Yaşasın Azərbqycanın rəşadətli ordusu!

Azad olan torpaqda şəhidimin qanı var Ayaqdadır millətim bu milləti kim tutar Bir cəbhədə birleşib, muxalifət itqidar Orduya dəstək verir kasıbı, milyoncu Yaşasın Azərbaycanın rəşadətli ordusu!

Uzun illərdən sonra gəldi zəfər çağıımız Özümüə qayıtdı müqəddəs torpağımız Dalğalandı Şuşada içrəngli bayrağımız Allahım gercək oldu milyonların arzusu Yaşasın Azərbaycanın rəşadətli ordusu!

Bu planetlər ilk dəfə bir-birinə bu qədər yaxınlaşacaq

ABŞ-ın Rays Universitetinin astronomları dekabrın 21-də Günəş batdıqdan sonra Yupiter və Saturn planetlərinin bir-birinə minimum məsafədə yaxınlaşacağını açıqlayıblar. Tədqiqatçılar orta əsrlərdən bəri planetlərin bir-birinə bu qədər yaxınlaşmadığını bildiriblər. Qeyd edilib ki, hava şəraiti imkan verərsə, qeyri-adi təbiət hadisəsini Yerin istənilən nöqtəsindən müşahidə etmək mümkün olacaq.

MEHRİBAN

TORPAĞIM FÜZULİ, SƏN BİZİMSƏN...

Torpaq Allahın yer üzərindəki canlılara bəxş etdiyi əvəzsiz bir nemətdir.

Bunu ondan başqa heç bir varlıq yarada bilməz. Torpağın üstü də, altı da onun əmanətidir. Heç bir insan bu əmanətə xəyanət edə bilməz. Kimsə başqasının torpağına göz dikib, onu dağıdırsa, gec-tez Tanrı tərəfindən cəzasın alacaq: ermənilər kimi...

30 ilə yaxındır ki, insanlıqdan çox-cox uzaq olan bu mənfur üsurlər torpağımızı işğal etmişdilər. Onlar insanlarımızı körpə, cavan, qoca demədən, qanlarına qəltan etdilər. Bu qəddarlar vəhşicəsinə bütün binaları, evləri, abidələri,məbədlərimizi da-

Ordusu var olsun! Canını torpaqlarımız uğrunda fəda edən şəhidlərimizin ruhu şad olsun! Bütün qazilərimiz sağlığına qovuşsun inşaallah...

Mən daşı daş üstə qalmayan doğma yurduma gedəcəyim günü səbirsizliklə gözləyirəm. Tezliklə inşaallah Füzuliyə gedəcəm! Şair olmasam da, vaxtilə üreyimdən gələnləri ifadə etməyə çalışdığım bir şeir-də yazmışdım:

Sən arzum var, bu dünyada Xilas olsun Qarabağım. O dağılan məzarlıqda Atamın qəbrini tapım, Torpağın bəgrimə basım!

ğıtmaqla kifayətlənməyib, qəbristanlıqları da darmadağın edərək, məzar daşlarını öz xarabalarına daşıdılar. Amma bilmirlər ki, o məzarlıqda yatanların ruhları uca göylərdə onları lənətləyir, özləri isə torpağın altında Allah əmanətdir.

Nəhayət, zülm ərşə dirəndi və düşmən öz cəzasını aldı!!! Şükrlər olsun Allahıma! Torpağımız azad olundu. Füzulim "ayağa" qalxdı.

Savadlı, humanist, xalqını sevən Ali Baş Komandanımız, rəşadətli, meğrur, qürurlu, cəsur Ordumuz! Siz bizə Qələbə bayramı yaşatdınız! Bayramların ən əzizi, müqəddəs olan Qələbə bayramını...

Bu qələbəni bizə bəxş edən Prezidentimiz və qəhrəman Azərbaycan

Mən o qəbri tapmasam da, qəbristanlıqdan bir ovuc torpaq götürüb öpəcəm və ovucumu möhkəm yumub, yumruğumu yuxarıda saxlayaraq, bütün məzarlıqda yatanlara salavat çevirəcəm. Onlara Qurandan ayələr oxuyacam. Bu, yetərlidir. Atamın da, ordakı bütün insanların da ruhu şad olar.

caq...Çünki Prezidentimiz o möhkəm yumruğunu qaldıraraq dedi ki, biz bu yumruğuq! Qranit kimi sinməyan! Bir ovuc torpaqda da atam və orada yatan bütün insanlar olacaq...

Torpağın üstündə göz ehtiyatla, Hər zərəsin yad et, sən ehtiramla, Nədir torpaq demə, soruş kimdir o? Torpağa çevrilən insanlardır ol Ayağın altında uyuyur sənin, Ulu əcdadların, qədim keçmişin. Torpaq müqəddəsdir, onu sev, qor! O, həm sən mənzilin, həm də and yerin. Yaşasın Azərbaycan! Yaşasın Ali Baş Komandan! Yaşasın məğlubedilməz Ordumuz!

XURAMAN ƏLİŞQIZI FÜZULİ SAKINI

Məşviq Dağlaroğlu (Məhərrəmov

Məşviq Allahyar oğlu) 1980-ci ildə Kəlbəcər rayonunun Dəmirçidam kəndində dünyaya göz açmışdır.Doğma yurd-yuvası uzun illər erməni təcavüzkarları tərəfindən zəbt olunmuşdu.

Məşviq Dağlaroğlu Goranboy rayonunda məskunlaşmışdır və "Əli Nəzi" ədəbi birliyinin üzvüdür.Doğma yurd-yuvaya dönəcəyi günü səbrsizliklə gözləyir.

AZƏRBAYCAN ƏSGƏRİ

Möhkəm sarıl silaha, Əmanətsən Allaha. Suqovuşandan daha Aş, doyuzdur hər yeri, Azərbaycan əsgəri.

Çöllər sənə güvənir, İllər sənə güvənir. Ellər sənə güvənir, Hünərlə çal zəfəri, Azərbaycan əsgəri.

Azad et bənd-bərəni, Dağı-düzü, dəreni. Göstər ərəni-əri, Casarətli,hünərli, Azərbaycan əsgəri.

Qoyma göz açsın yağı, Köksünə bəc torpağı. Zirvəyə sanc Bayrağı, Bir xatırla Öndəri, Azərbaycan əsgəri.

Yaşaram xoş kəlamla, Gələcəyə inamla. İrəli get ilhamla, Al doğma Kəlbəcəri, Azərbaycan əsgəri!

Qürbət eldə həsrətindən qovrulan, Aynı düşmüş balasıyam dağların

GƏLİRƏM

Canım Vətən, sli gözünün yaşını, Vədə yetib, sən meğrur tut başını. Yollarında canı qurban verməyə-Əranlrla bir olmağa gəlirəm, Qisasımı mən almağa gəlirəm.

Bayrağını sancmaq üçün zirvəyə, Güllərindən dərib çələng hörməyə, Yollarında canı qurban verməyə, Əranrlə bir olmağa gəlirəm, Qisasımı mən almağa gəlirəm.

Ərit üzdən bu kədəri, bu qəmi, Məşviq verməz nə fürsəti, nə çəmi... Soraqlayıb Şahbaz ilə Dilqəmi, Zindanlara od salmağa gəlirəm, Qisasımı mən almağa gəlirəm.

DAĞLARIN

Qürbət eldə həsrətindən qovrulan, Aynı düşmüş balasıyam dağların. Əvvəl-axır qucağına sığınıb, Vüsal sazın çalasıyam dağların.

Qayasına, hər daşına dolanıb, Baharına, sərt qışına dolanıb, Pərvanətək mən başına dolanıb, Qadasını alasıyam dağların.

Məşviq dəyər saçlarını çən alıb, Yollarımı duman alıb, çən alıb... Yağılardan qisasımı mən alıb, Qucağında qalasıyam dağların.

MƏN

Bir zaman həsrətdən, qəmdən ağlardım, İndi gülə-gülə ağlayıram mən. Doğma ocağıma dönüb gedirəm, Həsretin gözünü dağlayıram mən.

Çatıram müqəddəs arzu-diləyə, Sığmır sevincim də, sığmır ürəyə... Seyid ocağının üstə kəsməyə, Qurbanlıq toğlunu saxlayıram mən.

Açılr sərhəddim,səddim, sipərim, Gözləyir yolumu çalım-çəpərim. Məşviqəm, hələ var canda təpərim, Sevincdən bulaqtək çağlayıram mən.

Layihənin istiqaməti: Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münacişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

№ 132 (2166) 24 noyabr 2020-ci il

1987-1992-ci illərdə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda nələr baş verirdi?!

(Bizim çoxlarımızın bilmədiyimiz həqiqətlər...Xankəndi)

(əvvəli ötən saylarımızda)

- 08 May 1992-ci ildə ermənilər tərəfindən işğal edilən Şuşanın alışıb-yanan mənzərəsinə baxanda:

Kaş ki, ürəyimə güllə dəyəydi, Ölüb Qarabağda qalaydım Allah!..

demişəm...

(Bax: Ə.Şirvanlı: "Vətən kişiliyə çağırır bizi" - 2000-ci il, "Vətən yarıları, Vətən harayı" - 2003-cü il, "Dərdimin üsyanı" - 2006-cı il, "Qarabağın harayı" - 2009-cu il, "Dağlar çağırır mən!" - 2017-ci il).

Hansı elin-obanın, hansı gülün-çiçəyin, hansı dağın dərənin, hətta adıca bir qara daşının da adı yaddan çıxıbsa, torpağa diz üstə çökərək: "Bəs necə deyim sənə, mənə başışla, Vətən!", - demişəm.

Hörmətli oxucular, Qarabağa bağlı sadələdiyimiz zəngin tarixi faktlara Roma-Yunan müəlliflərinin qeydlərini, Strabonun: "Bərdə torpağı qovrulmuş buğda dənesini bitirməyə qadirdir" - fikrini, VII-XIX əsrlərdə yaşamış coğrafiyaşünasların, səyahatçıların, şairlərin, həmçinin, fars dilində yazılmış "Hüdəd-əl-ələm" əsərində erab müəlliflərindən Əbu-Dülfət, Məsudin, Əl-Fəqih, İbn Rüştan, İstəxrinin, İbn-Hövləqin, Müqəddəsinin, Yaqut Əl-Həməvinin, Əl İdrisinin, Həmdullah Qəzvininin, XII əsrdə yaşamış dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin və digərlərinin Qarabağın (dağ və aran olmaqla bütönlükdə) qədim türksöylərə məxsus yaşayış məskəni olması barədə verdikləri mükəmməl və maraqlı məlumatları da əlavə edə bilərik. Bu faktlar tariximizin qızıl səhifələrindədir. Bax: Ə.Ş: "Vətən kişiliyə çağırır bizi". (Bakı-2000-ci il, səhv. 240-254).

Adların çəkildiyi bu tarixi şəxsiyyətlər həm də Qarabağ regionunun toponimləri, sakinləri, coğrafiyası, əraziləri, təbiəti, bitki aləmi, iqtisadi və ticarət həyatları

ilə bağlı geniş məlumatlar da vermişlər. Bir sözlə, Qarabağın və onun tarixi ərazisi sayılan Dağlıq Qarabağın Azərbaycana məxsusluğunu böyük itfıxarla öz əsərlərində göstərmişlər.

Həç şübhəsiz ki, erməni tarixçiləri də bu həqiqətlərdən xəbərdardırlar və 1828-1830-cu illərdə Çar Rusiyasının işğal etdiyi Azərbaycan torpaqlarına: qədim İrəvan xanlığına, Zəngəzur, Göyçə və Dərələyəz mahallarına, Naxçıvan və Qarabağ xanlıqlarının ərazilərinə İran və Türkiyə ərazilərindən köçürülüb gətirildikləri tarixi hadisəni yəqin ki, unutmayıblar. Bir sözlə, dünyanın savadlı və ədalətli insanları yaxşı bilir ki, indiki Ermənistan adlanan ərazi də bütönlükdə Azərbaycanın qədim, əzəli torpağıdır - azərbaycanlıların doğma yurdu. Bu, danılmaz tarixi faktır. Ermənilərin İranın Marağa şəhərindən Dağlıq Qarabağın Ağdərə rayonuna köçürülüb gətirildiklərinin 150 illiyi ilə əlaqədar 1978-ci ildə öz əlləri ilə tikdikləri abidə tarixin canlı şahididir. Lakin ermənilər Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ adlı ərazisinə köçürülüb gətirildiklərini təsdiq edən bu abidəni (1988-1992-ci illərdə azərbaycanlılara qarşı törətdikləri hadisələr zamanı) sökəmə - izi itirməyə çalışsalar da, buna nail ola bilməmişlər. Həmin abidə hazırda bizim əlimizdədir. Necə deyirlər: "Cidani çuvalda gizlətmək olmaz!"

Göründüyü kimi, nə Qarabağın, nə də onun ayrılmaz üzvi hissəsi olan Dağlıq Qarabağın bəşəriyyət üçün sağalmaz belaya çevrilmiş yadelli, vətənsiz, dilənçi, mədəniyyətsiz, vəhşi, işğalçı ermənilərə heç bir aidiyyəti yoxdur!

Təəssüf hissi ilə qeyd etməliyik ki, ermənilərin kimliyini, hansı əqidə sahibi olduqlarını bilib-bilə onları yenə süfrəmizin yuxarısında oturtmağa çalışırlar vardır.

Elə burda ermənilərin kim olduqlarına aid bir-iki faktı misal çəkəyəm. Uzun illər Xankəndində cərrah həkim işləmiş Mixail Atayeviyə Asiryan anasına demişdi:

"Ana, işlədiyim illərdə sənə saçının tükərləri qədər əməliyyat vaxtı azərbaycanlı öldürmüşəm..."

Başqa bir misal: Xankəndində həkim işləyən Edik Adamyan azərbaycanlı ailələrində doğulan oğlan uşaqlarını necə öldürdüyünü qürur hissi ilə dilə gətirmişdir. Və yaxud: Azərbaycanın bir çox rayonlarındakı xəstəxanalarında özlərinə yer eləmiş erməni qadın ginekoloqları azərbaycanlı anaların doğduqları oğlan uşaqlarının göbəkərinə zəhər yetirməklə öldürmüşdür. Bir çox erməni qızları alı məktəblərdə azərbaycanlı gənclərə sonsuzluq yaradan tabletkalar (həblər) paylamışlar...

Anası erməni olan bir rəssam isə çəkdiyi portretdə Şuşada yanan azərbaycanlı evini anasına göstərərək deyir: "Bax, ana, qoy ürəyin sakitləşsin!.." Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Dağlıq Qarabağda erməni tərəfindən tikilən evlərin ekskavasiyaları erməni antropologiyası əsasında bəzədilirdi. Evlərin tavanlarındakı naxışlar, dəmir çərçivələrə vurulmuş xaç işarələri fikrimizə sübutdur. Ermənistanın prezidenti ol-

muş Robert Koçaryan və Serj Sargsyan Avropanın ən yüksək kürsülərində Dağlıq Qarabağda, Şuşada, xüsusilə Xocalıda azərbaycanlıların kütləvi şəkildə öldürülməsində şəxsən iştirak etdiklərini dəfələrlə lovgə-lovgə dilə gətirmişlər. Çox təəssüf ki, bu canilər barəsində Beynəlxalq Təşkilatlar tərəfindən heç bir tədbir görülməmişdir... Əksinə, onlara havadarlıq etmişdilər.

Burda fəateh Əmir Teymurun bir müdrik kəlamını yada salmaq dəyər: "Gələcək xalqlar ermənilərin kökünü yer üzərindən silmədiyim üçün ya mənə lənət oxuyacaqlar, ya da qınayacaqlar". Bax: Nizameddin Şami: "Zəfərnəmə" (1401-1402). Əsəri türk dilindən Azərbaycan dilinə mərhum akademik Ziya Bünyadov çevirmişdir. Bu əsərdə bir çox hadisələrdən söhbət gedir. Bizim başımıza gələn müsibətlərin çoxusu qonaqpərvərliyimizdən, humanistliyimizdən irəli gəlir. Əslində biz Beynəlxalq kürsülərdən Dağlıq Qarabağda və onun ətrafındakı ərazilərimizdə azərbaycanlıları kütləvi şəkildə qıran, ərazilərimizi işğal

edən, lovgə-lovgə danışan ermənilərin bu vaxta qədər dillərini kökündən qoparmalı idik... Səhvlərimizin ən böyüyü tarixi düşmənimiz olan ermənilərin azərbaycanlılara və türklərə qarşı daxili nifrətlərini unutmamışıdır. Biz uşaqlarımızı düşməne qarşı kin-küdrətli böyütməmişik... Biz irqindən, cinsindən, millətindən asılı olmayaraq bütün millətlərə və xalqlara hörmətlə yanaşmışıq.

Azərbaycanın xalq qəhrəmanı Babəki erməni Şəhl-Sumbat satdı, Alban hökmdarı Cavanşir, alban knyazı Həsən Cəlalı və onun oğlu Atabəyi (ata və bəy sözləri təmiz türk sözdür Ə.Ş.) erməni fitvası ilə öldürdülər. Qarabağın xanı İbrahimxəlil xan isə ailə üzvləri ilə birlikdə (Şuşanın yaxınlığında) Məlik Şahnezerin oğlu Cəmşidin fitvası ilə öldürüldü. Gəncə xanı Cavad xanın yazığı gəlib çörək verdiyi erməni diğası Aşot Cavad xana güllə açmışdı... Belə faktlar saysız-hesabsızdır...

Erməni qızlarının işvə-nazına aldanan neçə-neçə hökmdarlarımız, iqtidar sahiblərimiz onları saraylarımızın yuxarısında ayaqladılar. Vətən torpaqların eninə-boynuna ermənilərə peşkəş etdilər. Nəticədə bəxib gördük ki, özümüzün ev tikməyimizə, bağ-bağat salmağımıza, nəhayət, qəbir evlərimizə yer qalmayıbdır. Bəxib gördük ki:

Torpağın çiçəyi, güllü azalıb, Çayların qovuşan qolu azalıb, Qorqudan bayatı dillə azalıb... Niyə soruşurmuş günah kimdədir? - Boyunuma alağ: özümüzdədir!..

Hörmətli oxucular, 1987-1992-ci ildə Dağlıq Qarabağ regionunda baş vermiş hadisələri xronoloji ardıcılıqla verə bilmədiyimizə görə bizi özürü hesab edin!

Ötən 32 ildə bir çox qələm sahibləri kimi, mən də ayrı-ayrı mətbu orqanlarda, qardaş Türkiyədə keçirilmiş dünya türklərinin şeir və musiqi festivallarında (2017-

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu

2018-ci illərdə) Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tarixi ərazisi olduğunu, azərbaycanlıların min illərlə bu torpaqda yaşadığını, burdakı ən qədim maddi-mədəniyyət abidələrinin türk etnoslarına məxsusluğunu, İrəvan, Naxçıvan və Qarabağ xanlıqlarının, Zəngəzur, Dərələyəz, Göyçə, Şərur mahallarının Çar Rusiyası tərəfindən 1805-1828-1830-cu illərdə işğal olduğunu, çar Rusiyası və İran arasında bölüşdürüldüyünü, bəzən "Türkmençay" müqaviləsinin (1828-ci il), nəhayət 7 iyul 1923-cü ildə Sovet Rusiyasının əli ilə Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ regionunda "muxtər vilayət" statusunun yaradılmasını, Xankəndinin əsasında 1923-cü ildə daşnak-quldur Stepan Şaumyanın adı ilə Stepanakert adlandırılmasını, işğalçı ermənilərin Azərbaycan xalqına vurduğu sağalmaz yarıları, ermənilərin İran və Türkiyə ərazilərindən Azərbaycan xanlıqlarının ərazilərinə köçürüldüklərini, Bayat, Şuşa, Şahbulağı, Əsgəran qalalarının, Xankəndinin və Şuşa şəhərinin Pənəhəli xan tərəfindən tikildiyini, bir sözlə, Dağlıq Qarabağın ermənilərə heç bir aidiyyətinin olmadığını elmi faktlarla tədbir iştirakçılara çatdırmağı özümə mənəvi borc bilməmişəm.

Nə qədər ki Azərbaycan torpaqları Ermənistanın işğalı altındadır, nə qədər ki, azərbaycanlılar öz doğma torpaqlarına qayıtmayıblar bu səpkidə mövzular gündəmdə olacaqdır.

(ardı növbəti sayımızda)

Əyyub Şirvanlı, şair-publisist, əməkdar müəllim, AYB-nin üzvü, müharibə və əmək veteranı

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA KÜTLƏVİ İNFORMASIYA VASİTƏLƏRİNİN İNKİŞAFINA DÖVLƏT DƏSTƏYİ FONDUNUN MALİYYƏ YARDIMI İLƏ

"İncəsənətin incəlikləri çoxdur"

"Bizə uşaqlıqdan həmişə deyirdilər ki, ağladamı yanında oturun, güldürən yox. İnkişaf etmək üçün tələbkar müəllimin yanında olmaq lazımdır. Tənqiqçilər tərəfindən ifaya hansısa tənqidi bir fikir varsa, ondan incimək lazım deyil. Əksinə nəticə çıxarmaq lazımdır". "Ədalət" qəzetinin qonağı Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin müəllimi, tarzan Səxavət Məmmədovdur.

-Söhbətimizə elə tar sənətinə gəlişizdən başlayaq...

-İlk olaraq onu deyim ki, ailəmiz əslən Qarabağdandır. Ağdam rayonundandıq. Bütün Qarabağlılarda olduğu kimi, bizim də ailədə musiqiyə böyük həvəs var idi. Atam "Qarabağ bütülləri"ndə ifa edib, xanəndə olub. Atamın istəyi ilə tar sənətinə gəlmişəm. Tar sənətini seçdiyim üçün özümü xoşbəxt hiss edirəm. Tarın hələ də bəli olmayan böyük bir sirləri var. Hər yaş artıqda insan nələrisə öyrənir. Bütün gücümə tar alətini öyrənib inkişaf etdirməyə çalışıram. Bilirsiniz ki, artıq tar ifaçılığı dünyada böyük səhnələrdə yer alır. Özüm də müxtəlif tədbirlərdə iştirak edib ölkəmizi təmsil etmişəm. Bundan sonra da nə qədər ömür var, tar sənətini yaşadacam.

"Tari ritubətdən, çox istilikdən qorumaq lazımdır"

-Tarın incəliklərini kimdən öyrənmisiniz?

-Tarın incəliklərini ilk olaraq musiqi məktəbində təhsil aldığım müddətcə İlqar müəllimdən öyrənmişəm. Düzü, başlanğıcda tarın məsuliyyətini dərək etmirsən, uşaq olanda sadəcə onu ifa edərsən, amma sonra belə deyil.

Musiqi məktəbini bitirdikdən sonra Aşef Zeynalı adına Musiqi Kollecinə daxil oldum. Orada Respublikan Əməkdar artisti muğam üzrə Elçin Həşimovdan, not üzrə isə Əməkdar müəllim Umud İbrahimovdan dərsləndim. Həmin orfədə Cəfər Qafarovdan da öyrəndiklərim oldu. Konservatoriyada

da müəllimim Elçin Həşimov oldu. Not təhsilimi isə Umud müəllimin sinfində davam etdirdim. Bakalavr təhsilimin 3-cü və 4-cü kurslarında isə not müəllimin Şəhriyar İmanov oldu. Bütün səhələrdə olduğu kimi, tarın da inkişaf mərhələləri var. Magistr pilləsində not müəllimim Umud müəllim, muğam müəllimim isə professor Vamiq Məmmədaliyev oldu. Bir neçə müəllimləndən bəhrələndirərək təqribən 15 il ərzində tar alətini yüksək şəkildə öyrənməyə çalışdım.

-Deyirlər ki, alətə hörmət etməsən, o, sənənin üzünə gülməz... Bu fikrə münasibətiniz...

-Alətə hörmətsizlik etmək qətiyyəvən olmaz. Niyə? Mən belə hesab edirəm ki, bütün milli alətlərimiz, o cümlədən şah alətimiz olan tarımız taxta parçasından ibarət deyil. Onun ruhu var. Alətə necə hörmət qoysan, o da sənə elə cavab verəcək. Bizim böyük səhərlərimiz həmişə deyib ki, tara qulluq eləməsən, səhnədə hansısa uğurun yarıncıq qala bilər. Onun simləri, pərdələri hər bir şey qulluq tələb edir. Adıca alətin hər bir mövsümə uyğun saxlanması fikri verilir. Bu qaydaya bütün tar ifaçıları birmənalı şəkildə riayət edir. Tar ritubətdən, çox istilikdən qorumaq lazımdır. Bunu ona görə etmək vacibdir ki, tar səhnədə kökdən düşməsin. Tara mənəvi olaraq da hörmət etmək lazımdır. Baxın bizə uşaq vaxtı deyirdilər ki, tarı yəqin qoymayın. Uşaqlıqda bunu insan dərək eləmir. Amma illər keçdikcə cümləni anlamğa başlayırsan. Tar ifaçının səsinə dinləyicilər ötürür. Xanəndələr, qiraətçilər sözlə fikrini rahat izah edə bilər. Amma instrumental alətlərdə bu fərqlidir. Sən alətə necə sevgi göstərsənsə, dinləyici də o dərəcədə musiqini sevir. Odur ki, alətə hörmətsizlik etmək olmaz. Həmişə aləti göz bəbəyimiz kimi qorumaalıyıq.

"O muğamla yarışda birinci yerə çıxmışdım"

-Ruhumuzu oxşayan və bizi xeyallar aləminə aparan muğamlar-

dan danışaq. Muğam sizin üçün nə deməkdir?

-Deyim ki, bütün muğamlarımız çox gözəldir. Hər birinin öz mənası var. 7 əsas muğamımız var ki, hərəsinin də öz gözəlliyi.

"Rast" bizim muğamlarımızın babasıdır, "Bayatı-Şiraz" muğamların gələnindədir, "Segah" ana laylamızdır, "Çahar-gah" mərdlikdir.

Hər bir muğamın öz adı və öz gözəlliyi var. Hansısa birini digərindən ayırmaq çətindir. Bilirəm, ailədənmi, aid olduğum Qarabağ bölgəsində-

mi, nədəndirsə, biz tərəfdə "Segah" daha çox ifa edilir. Həmişə mənəndən xahiş ediblər ki, "Segah" ifa elə, qulaq asa.

"Segah"ın haqqını vermək üçün təhsil lazımdır, yaş lazımdır. Uşaq vaxtı "Segah" ifa edəndə əziyyət çəkirdim, amma yaşım artdıqca onu rahatlıqla ifa edə bildim.

-Sizin ruhunuza hansı muğam daha yaxındır?

-Elə mənə də "Segah". "Segah" muğamı qeyd etdiyim kimi, ana laylasıdır. Hətta o vaxt Qarabağda deyirdilər ki, uşaq "Segah" üstə ağlayır. Qeyd edirdilər ki, fikir verin, bir uşaq ağlayanda səsinin çalarlarında "Segah" ahəngi var.

İfəmdə daha çox "Segah"a üstünlük vermişəm. 2012-ci ildə Əhməd Bakı-

xanovun yubileyi münasibətilə Musiqi Kollecinə (o zaman özüm də Aşef Zeynalı adına Musiqi Kollecinə oxuyurdum) tələbələr arasında müsabiqə təşkil edilmişdi. Mən də qoşulmuşdum.

Elçin müəllimlə birlikdə "Zabul-se-gah" muğamı hazırladıq. O muğamla yarışda birinci yerə çıxmışdım.

-Solo, yoxsa trio ifa etmək?

-Belə deyirdim, uşaqlıqdan ki, biz tar təhsili alırıq, yəni əvvəlcə özümüzü öyrənməliyik, sonra kollektiv şəkildə ifa etməliyik, ona görə ilk növbədə so-

lo ifa. Zamanla insan dərək edir ki, solo ifadə özünü rahat şəkildə göstərə bilər, çünki səhnədə tək olur. Odur ki, solo ifalara üstünlük verirəm. Təbii ki, trio-da da ifa edirəm.

Bizim xanəndələrimiz tar və kamanchanın müşayiəti ilə ifa edirlər. İstənilən halda həm trio, həm solo ifa etmək gözəldir.

"Tənqidi normal qəbul edirəm"

-Tənqiddə qarşı necəsiniz? Həç olubmu ki, hansısa kiçik xatalara yol vermisiniz və sizi tənqid etsinlər?

-Tənqidi çox normal qəbul edirəm. Bizə uşaqlıqdan həmişə deyirdilər ki, ağladamı yanında oturun, güldürənin

yo. İnkişaf etmək üçün tələbkar müəllimin yanında olmaq lazımdır. Tənqiqçilər tərəfindən ifaya hansısa tənqidi bir fikir varsa, ondan incimək lazım deyil. Əksinə nəticə çıxarmaq lazımdır.

Bu baxımdan tənqiddə münasibətim yaxşıdır. Hansısa bir qüsür var ki, deməli, tənqiddə olundur. O qüsürün düzəlməsi insanın inkişafıdır. Fikrimcə, hətta tənqiddə görə "çox sağ ol" da etmək lazımdır. Xətalara qalanda isə bəli olub. Böyük bir auditoriya qarşısında çıxış edərkən hansısa bir problem olanda konsert sonrası iradlarla rastlaşırsan. Zamanla bunlar da düzələn işlərdir.

-Sənətdə daha çox çətinlikləriniz olub, yoxsa şəxsi həyatda?

-Təbii ki, sənətdə çətinliklər olub. Bu yolu tək gedirsən və qarşıya çıxan maneələri dəf etməlisən. Adından da göründüyü kimi, incəsənətin incəlikləri çoxdur.

Bəlkə də, kənardan çox asan sənət kimi görünür. Kimsə deyir ki, kostyum geyinib və səhnədə ifa edir. Bu 6 aylıq hazırlığın sadəcə görünən 6-7 dəqiqəlik tərəfidir. Amma ora qədər olan prosesləri heç kim görmür. Hansı əziyyətlərdən keçdiyimizi kimsə bilmir.

Musiqiçiyə də insandır, şəxsi həyatında onun da problem olur. Amma musiqiçiyə o problemini dinləyiciyə yansıtmamalıdır. Dinləyici musiqi dinləmək, zövq almaq üçün konsertə gəlir.

-İncəsənət elə bir səhədir ki, insan uğurlar qazandıqca onu qısqanclar da olur. Sizi necə qısqanclar çoxdur?

-İncəsənət sahəsində qısqanclıq belə deyim ki, var, həm də həddən çox. Amma bizim ixtisas milli səhədir deyə bir o qədər də görmürəm. Bəlkə də, yaşım azdır ona görə.

Həmişə ünsiyyətdə olduğum musiqiçiyə dostlarla sağlam rəqabətdə olmuşuq. Qısqanclıq olsa da, mən tərəfdən olmayıb.

-Çox sağ olun ki, dəvətimi qəbul edib müsahibə verdiniz.

-Siz sağ olun.

Rövşən Tahir

Müsaibim Gənc Tamaşaçı-lar teatrının aktyor-rejissoru, əməkdar artist Nofəl Vəliyevdir. Onu Cəfər Cabbarlının əsərinin motivləri əsasında qurulmuş "Aydın" tamaşasında tanıyıram. Bizim ilk görüşümüz "Aydın" tamaşasında baş tutub. Nofəl bəylə sosial şəbəkədən tanış idik, şeirlərimi oxuduğunu, bəyəndiyini deyirdi. Düşünürəm ki, bir şair haqqında tamaşaya dəvət olunmağım da bundan irəli gəlir. Nofəl bəy içində gizlənib qalan şairi Aydın-nın vasitəsilə üzə çıxarmışdı. Onunla bir şair kimi söhbətləşmək mənə çətin olsa da, bu, baş tutdu.

Ayında mənə yaxın olan tərəf, itirdiklərim, qoruya bilmədiklərimdir

- Nofəl bəy, mən sizi "Aydın" tamaşasından tanımışam. Hər tamaşaçı o tamaşaya baxandan sonra özü üçün bir həqiqət əxz edir. Bəs sizin bir aktyor kimi o tamaşadan çıxardığınız həqiqət nədir?

- Aydın mənim ən sevdiyim rollarımdan biridir. Əslində aktyor uğur gətirən bütün rollarını sevir. Məsələn, Məhəmməd həsən əmini, axırncı oynadığım Molla Abbası Aydından az sevmirəm. Cənnət xanım bu tamaşaları motivlər əsasında qurub. Bu onun müəllif hüququdur. Tamaşanın yarısını təkrar-

kədə baş verən hadisələrə mövqe bildirməlidir. Mövqəşiz insanlara biraz normal yanaşmırlar. - İncəsənət adamının belə bir öhdəliyi yoxdur. Siz şairsiniz. Sizin yazdığınız statuslar, məqalələr, köşələr mənim üçün dəyərlidir, amma bir o qədər də əhəmiyyət daşımır. Mənim üçün şair Eminin mövqeyi "xoşbəxtlik çörək kimidir, tapanda öpüb gözünün üstünə qoymalısan", "çətin gedincədir, hə..." misrasındadır. Emin orda bildirir mövqeyini. Həmçinin də özüm. Mən mövqeyimi oynadığım rollarda, qurduğum tamaşada ortaya qoyuram. İstər xaricdə, istər tələbələrle, istərsə də öz Vətənimdə. Təkcə öz ölkəmdə baş verənlərə yox, ümumən dünyada baş verənlərə.

Düşünürəm ki, həyatımızın tam da rejissoru ola biləcək, amma bizə həmişə şanslar verilir. Mən səhv edəndə də, günah edəndə də bilirəm ki günah elədim. Günah edəndə də Allahı yaddan çıxartmıram və onun varlığını danmıram. Bilirəm ki, etdiyim günahın bədaləni ödəyəcəm. Əslində bəlkə də insan öz həyatının rejissoru ola bilər. Fikirdən fikir doğur. Rejissoru olmasa da, gedişat vaxtı düzgünlüyə tərəf improvizə edə bilər.

İlahi, mənə bir daha cəza vermə!

- O zaman belə nəticə çıxır ki, siz tələyə inanmırsınız...

Nofəl Vəliyev: Aktyor cəmiyyətdə

baş verənlərə mövqe bildirməyə məcbur deyil

- Nofəl bəy, Azərbaycan, eləcə də dünya artıq neçə müddətdir ki, pandemiya dövrünü yaşayır. Bu dönmə siz necə keçirirsiniz?

- Həmi necə, mən də ələ. Ümumiyyətlə, "mən" kəlməsini çox xoşlamıram. Hesab edirəm ki, bəşəriyyət II Dünya müharibəsindən necə çıxsas, bundan da ələ çıxacaq. Pandemiya şəraitinin yaranmasının özünəməxsus çətin tərəfləri ilə bərabər, faydalı tərəfləri də var.

Məsələn, Ustadım xalq artisti Cənnət Səlimova deyir ki, düzdür, artıq məşqlərin başlamasını istəyirəm, amma həyatımın ən xoşbəxt anlarını yaşayıram.

Çünki çoxlu sayda kitablarım var idi ki, deyirdim, onları oxuyub qurtara bilməyəcəm, ancaq pandemiya dönməndə həyatımı kitablarım içində keçirirəm və dünya ölkələrinin mədəniyyət kanallarını izləyirəm.

Pandemiya bizə burnumuzu dik tutub gəzməməyi öyrətdi. Yeni təkcə bizə deyil, bütün ölkələrə. Pandemiya göstərdi ki, heç kəs heç kəsdən lazım gələrsə, güclü deyil. Pandemiya hər kəsi bir evə qapadı ki, yığdı. Hansı kanalı açdıq, yazıldı ki evdə qal. İstər Türkiyə kanalları, istərsə də digər. Bir sözlə, hər kəsi bir araya gətirdi. Təbii, mən iqtisadi deyiləm, amma pandemiya iqtisadiyyata da zərbə vurdu, bunun təsirləri bizdən də yan keçə bilmez.

Qaldı, şəxsən mənə, teatrlarımızın açılmağını səbrsizliklə gözləyirəm. İstəyirəm ki, toylara icazə verilsin. İnsanlar tamamilən adət-ənənələrdən uzaqlaşsa bilməzlər, müəyyən şərtlər altında olsa da, toy etmək istəyirlər, ailə qurub xoşbəxt olmaq istəyirlər.

- Yaradıcı insan kimi çətin deyil?

- Təbii ki çətinidir. Teatrdan, səhnədən ötrü dərxiyəm.

- Bəs bu dərxiyəni necə kompensasiya edirsiniz?

- Hər dənbir şeir səsləndirirəm, düzdür, internetdə çox az-az paylaşıram. Kitab oxuyuram, filmlərə baxıram. Artıq onlayn dərslər də başlayıb. Açıq aktyor sənətini on-line tədris etmək, İmam Hüseyn müsibəti kimi bir şeydir. Amma pis ya yaxşı, öhdəsindən gəlməyə çalışıram.

Yaradıcılıq baxımından, teatr aktyoru üçün çox çətinidir. Kinolara, seriallara az çalışıram. "Kino günü"ndə yazmışdım ki, düzdür, kino məni sevmədi, amma mən kinomuzu sevirəm. Əsasən teatrdadır fəaliyyətim. Rejissor kimi də nələrsə etməyə çalışıram. Bir də tələbələrle pedoqoji fəaliyyətimə davam etdirirəm.

- Seriallara niyə çəkilmirsiniz?

- Bilirsiniz, Emin, seriallara çox az təklif alıram. Mən çox şadam seriala çəkilen dostlarımız üçün. Amma bunun üçün də gərəkdir artıq o sahə üçün çalışasan, çoxlu sayda kastinqlərdə iştirak edəsən, şəkirlərini yollayasan və sairə və ilxir. Buna çox yaxşı baxıram, çünki aktyor dostlarım var, görürəm ki onlar bu sahə üçün dayanmadan çalışırlar, əziyyət çəkirlər. Açıq mənim buna ehtiyacım yoxdur. Çünki ayda ən azı 3-4 dəfə böyük rollar oynayırıram, bu mənim ehtiyacımı ödəyir.

"Kamera" teatrında işləyəndə ayda 35-42 dəfə tamaşa oynayıram. Maddiyyat baxımından da, pis deyil, dolanıram.

rən öz yanaşmaları ilə yazsa da, Cəfər Cabbarlının adının olmasını istədi.

"Aydın"dən mənim özümə çıxartdığım həqiqətə gələndə isə... Mən özüm də belə baxanda biraz Aydın kimiəm. Yox, çox şükür, mənim xanımımlı əlimdən almaq olmaz, amma mən bir çox şeylərdə ələ

Heç vaxt tamaşada açıq şüarçılıqı sevmirəm. Politik tamaşa deyilən bir şey var. Türkiyədə buna çox "takılıblar". Bu mənə o qədər də zövqlü gəlmir. Düşünürəm ki, teatr, kino dediyimiz şey onsuz da müxalif olmalıdır. Hakimiyyətə qarşı yox, bütün dünya düzeninə qarşı. "Cinayət və cəza" yazmışam ki, Dostoyevski olasan. Anna Karenin-

Aydın kimiəm. Bir çox çətin şeyləri etməyi bacarıram. Amma ələ şeylər var ki cəhd edirəm, edirəm, nəhayətdə vəz keçirəm. "Aydın istedadlı şairdir" söylənilir pyesdə, daha doğrusu, Surxayı oynayan aktyor deyir bu fikri. Bir dəfə Surxayı oynayan aktyor məndən yaşca kiçik idi. Ondan xahiş etdim ki, desin, Aydın istedadlıdır, şairidir. Onu mehvi etmək, sındırmaq çox asandır. Mən demirəm, istedadlıyam, şairəm, amma mənim də şeiriyyətim ordadır.

Bilirsiniz, siz sözü görürsünüz, biz də bəzən tamaşanın finalını, bəzən pik nöqtəsini görürük. Aydında mənə yaxın olan tərəf, itirdiklərim, qoruya bilmədiklərimdir. Buraxdığım səhvlərdir. Lev Tolstoy kimi, bəzən ələ səhvlərim var ki, onları xatırlayanda gözümü yumub bu tərəfə çevirirəm, sanki onlardan canımı qurtarmaq istəyirəm. Ən əsası, Aydın cəmiyyətin mehvi etdiyi bir şairdir və mən də bunu oynamağa çalışmışam.

Çox şair tanıyıram, düzdür, Aydın kimi aciz deyillər, sözü birbaşa deməyi bacarırlar. Amma mən onları üzdəki çilgünlüqlərini, söyüşlərini yox, arxa tərəfdəki acizliklərini görürəm kimi hiss edirəm.

- Əməkdar artist adı almanızın, mükafatlarınız var. Aktyor kimi özünüzdə bəlli elədiyiniz bir nöqtə varmı ki ora çatmaq sizin üçün artıq zirvə sayılsın?

- Aktyor kimi rejissorluğa daha çox maraqlanıram. Bu da mənim aktyorluq fəaliyyətimə biraz mane olur. Aktyor sənəti iki hissəyə bölünməyi sevir. Yazıram, pozuram, pyeslər təhlil edirəm. Pyes təhlil etmək asan iş deyil. Buna görə Ustadım Cənnət Səlimovaya təşəkkür edirəm. Mənim üçün zirvə deyilən bir şey yoxdur. Mən işimlə məşğul oluram. Nə alıncaqsas, bunu sonra görmək olar. Lovgəlik olmasın, amma mən hər bir aktyorun arzulayacağı biləcəyi rolları oynayıram. Molla Abbas, Aydın, Məhəmməd həsən əmi, Motsart, Corc, Knyaz Muşkin və s. rollar oynayıram. Bu şanslar verilib mənə, biri uğurlu olub, biri az uğurlu olub, biri çox uğurlu olub, amma heç biri vicdansız olmayıb. Heç birində sənətimə satmamışam, heç birində də səhv etməmişəm. Heç biri məktəbsiz və zövqsüz olmayıb.

- Cəmiyyətdə belə bir fikir formalaşıb ki, incəsənət adamı öl-

na sevdiiyi ərini, oğlunu atmalıdır ki, Tolstoy onu yaza bilsin. Biz də o cür.

Yeni teatr deyə-deyə əlimizdə nə varsa, itiririk

- Küçə teatrlarına münasibətiniz necədir?

- Bu dəqiqə bu haqda çox danışılır və çox sevilir. Amma mən bir o qədər də sevmirəm. Bir dəfə yazmışdım, yeni teatr deyə-deyə əlimizdə nə varsa, itiririk. Bu dəqiqə kim çox mayalığa aşır, kim tamaşa qurmaq əvəzinə çox rəqs ələyir, adını küçə teatri qoyurlar. Onlar artıq daha dərin şeyləri sıxışdırın çıxartmağa başlayıblar. Dünyada beləldirmi? Polşada olan küçə teatri heç yerdə yoxdur. Polşada olan küçə teatrları izləmişəm. O tamaşada böyük, dərin mənə var idi. "Don Kixot" əsəri əsasında hazırlamışdılar. Tamaşa boyu Don Kixotun iztirlərlərini göstərirdi, bir söz belə demirdi, amma o, aktyor idi.

Kreativliyi mən də sevirəm, amma bu kreativlik xətrinə kreativlik olmamalıdır. Sən sərbəst şeir yazırsan, amma onun da özünün bir ritmi olmalıdır da, ritmi yoxdursa, ondansa hekayə yazarsan da.

- Nofəl bəy, səhnədə yox, həyatda rol oynayan insanlara rejissor kimi necə baxırsız?

- Səhnəyə çıxsalar, oynaya bilməzlər. Yaxşı aktyor səhnəni oynamır, bir fikir dartır. Ona görə də istedadlı aktyorların bəziləri yaxşı aktyordur, bəziləri isə sadəcə aktyor. Həyatda rol oynayan insanlar çoxdur. Amma mən... Dəfələrlə olub, bir bağlı qapının açılması üçün ha istəmişəm rol oynayım, mənə alınmayıb.

- Bəs, rol oynayan insanlarla necə davranırsınız?

- Həyatda insanları olduğu kimi qəbul etməyə çalışıram. Amma mənimlə oynayan, riyakarlıq edən insanlara reaksiyımı bildirirəm. Heç cür reaksiyasız qala bilmərəm. Axi bizim sənətimiz elədir ki, çərəyimiz sözəndə yox, sözün altındakı mənədən çıxır. Biz o dəqiqə kimin riyakar olduğunu hiss edirik, görürük. Ona görə də bizə yaşamaq çox çətinidir.

- İnsan öz həyatının rejissoru ola bilərmi?

- Xeyr. Allahı güldürmək istəyirsənsə, ona öz planlarından danış.

- Xeyr, mən qəzavü-qədəre inanıram. Ümumiyyətlə, təsadüflərə bir o qədər də inanmıram. Düşünürəm ki, bir insanın başına böyük faciələr gəlsə, bunlar təsadüfdür.

Çexovun "Albalı bağı" pyesində Ranevskayanın gözəl bir sözü var. Deyir, ərim şampan içməkdən öldü, mənə bir başqasını sevdim, ona yaxınlaşdım, elə o vaxt Allah mənim başımdan böyük bir zərbə vurdu, 3 yaşlı uşağım bu çayda batıb öldü və çayı görmək üçün öl-kədən çıxıb getdim. Sonra Vətən torpağı Rusiya məni geri dartdı. İlahi, mənə bir daha cəza vermə! Yeni insan bilməlidir ki, cəza ona nə üçün verilir. Söhbət səhiddə valideynlərindən gəlir.

Pandemiya vaxtı bir status paylaşmışdılar ki, Suriyada ölə uşaq deyir, Allaha sizin hamınızdan şükayət edəcəm. Yəqin həmin uşaq artıq Allaha şükayət edib. Düşünürəm ki, pandemiya təsadüfən gəldi dünyaya. Biz bu haqda düşünməliyik. "Məndən deyilsə, onunladırsa olar" düşüncəsindən əl çəkməliyik. Hətta Suriya bizim əleyhimizə siyasət işlətə belə, suriyalı bir uşağın halına acımasaq, Şam şəhərinin halına acımasaq pandemiya bitməz. Biz öz kişiliyimizi göstəririk. Düzdürmü? Bəlkə də kiməsə gülməli görünər, amma mən belə düşünürəm. Bunlar təsadüfən olmayıb. Kiməsə yurasa yeyib, nə bilim, ağzının tıpaşını divara sürtüb... Bunlar təsadüfən baş verməyib.

- İnsan xoşbəxt olmaq üçün yaşayır, yoxsa xoşbəxt olduğu yerdə yaşamalardır?

- Əgər bunu insan özü həll edə bilsəydi, xoşbəxt olduğu yerdə yaşamalardı. Füzulidən bir misal çəkim.

Deyir, can vermə qəmü eşqə ki, eşq afəti-candır. Yeni insan özü bilsəydi ki, o, harada xoşbəxtdir, nə var idi ki yaşamağa. Amma mən hesab edirəm ki, xoşbəxt olmaq üçün bəzən çox kiçik şeylər də bəs edir. O gün biri yazıb ki, "pul hər şeyi həll etmir" varlıların bizi danışdığı nağıldır. Çox xoşuma gəlirdi bu fikir.

Valideynlərim müəllim idilər və biz normal yaşayan ailələrdən idik. Hətta deyim ki, bizim kənddə birinci dəş evi mənim rəhmətlik atam tikmişdi. Bir gün yay vaxtı anam mənə 3 manat verib dedi ki, get, filankəsgildən süpürgə al. Mən də getdim. Onlar süfrə qırağındə idilər və alçaq evyanları vardı. Mənə dedilər, gəl sən də yemək ye. Dedim, mən yemək yemirəm, amma oturdum. Onların nahar süfrəsində nə vardı? Biraz şor, böyük boşqablar da doğranmış pomidor salata, biraz göyərti, biraz soğan. Amma onlar onu ələ xoşbəxtliklə yeyirdilər ki... danışırıam, indi də ağzım suların (gülür), xoşbəxt ailə deyəndə həmişə bu ailə tablosu yadıma düşür.

İnsan xoşbəxt olduğu yeri dəyərləndirə bilsə, ələ orada da qalsın. Pandemiya bizə bunu öyrətdi. Sən demə, çox xoşbəxt günlərimiz varmış. Normal görüşə bilirikmiş, normal əl tuta bilirikmiş, normal dərs keçə bilirikmiş, heç kəs heç kəsdən şübhələnmirmiş, qorxmurmuş.

- Nofəl bəy, çox sağ olun söhbətə görə.

- Mən də sizə dəvət üçün təşəkkür edirəm.

Söhbətləşdi: Eminquey

HƏMİD ŞAMİL OĞLU VƏKİLOV

Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə ağır itgi üz vermişdir. İfaçılıq sənətinin istedadlı nümayəndəsi, novator tərzən, Əməkdar artist, Beynəlxalq müsabiqə laureatı, Azərbaycan Milli Konservatoriyası Xalq çalğı alətləri kafedrasının professoru Həmid Şamil oğlu Vəkilov uzun sürən ağır xəstəlikdən sonra ömrünün 72-ci ilində vəfat etmişdir.

Həmid Vəkilov 1949-cu il yanvarın 23-də Bakının Binəqədi kəndində müəllim ailə-

sində anadan olmuşdur. O, erkən yaşlarından tar çalmağa həvəs göstərmiş, Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbində unudulmaz sənətkarlar Əhsən Dadaşovun və Sərvər İbrahimovun sinifində oxumuş, 1972-ci ildə Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasını (indiki Bakı Musiqi Akademiyası) bitirərək xalq çalğı alətləri orkestrinin drijoru, solist konsert ifaçısı və müəllim ixtisasları üzrə ali musiqi təhsili almışdır.

Gənc tərzanın fitri istedadını, ifaçılıq tərzini, virtuozluğunu və dərin musiqi duyumunu yüksək qiymətləndirən xalq artisti, professor Səid Rüstamovun dəvəti ilə o, Azərbaycan Televiziyası və Radiosunun xalq çalğı alətləri orkestrinə qəbul olunmuş və bu kollektivdə peşəkar fəaliyyəti ilə yanaşı Bülbül adına Orta İxtisas Musiqi Məktəbində və Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasında tar müəllimi kimi ixtisas fərinədən uzun illər dərş demiş, nüçə-neçə tərzanın yetişməsində müstəsna xidmət göstərmişdir.

Görkəmli müğənniləri və adlı-sanlı xanəndələri müşayiət edən, öz çəvik, təkrarsız ifası və güclü təsir qüvvəsinə malik çalğı texnikası, tərəvətli ahəng, obrazlı ifadə, hissi dərinlik kimi yaradıcılıq siması və yüksək mədəniyyəti ilə həmişə nəzəri cəlb edən Həmid Vəkilov dinləyicilərin rəğbətini qazanmış, bənzərsiz üslubu ilə milli instrumental ifaçılıq sənətini inkişaf etdirmişdir. O, klassik muğamları və xalq mahnılarını,

eləcə də konsert janrında yazılmış böyük həcmli mürəkkəb əsərləri ifadəli çalmaqla bərabər, eyni zamanda rus və Qərbi Avropa bəstəkarlarının tar üçün köçürülmüş pyeslərini yüksək ustalıqla ifa etmişdir. Ecəzkar bir şövqlə çalınan bu qiymətli sənət nümunələrinin lent yazıları filimotekadən sonra ömrünün 72-ci ilində vəfat etmişdir.

Sənətkar ömrünü Azərbaycan Musiqi-Estrada Birliyində xalq çalğı alətləri orkestrinin bədii rəhbəri və baş drijoru kimi davam etdirən Həmid Vəkilov respublikamızı el-el, oba-oba dolaşaraq milli musiqimizin ürəklərə yol açmasında, gənc nəslin estetik təbiiyəsində diqqətləyiqlə rol oynamışdır. Onun sənəti ölkəmizdən kənarda da geniş şöhrət tapmışdır. O, Azərbaycan milli ifaçılıq sənətini Almaniya Federativ Respublikasında, Əfqanıstanda, Fransada, Avstriyada, Əlcəzairdə, Yuqoslaviyada, Tunisdə və digər xarici ölkələrdə ləyaqətlə təmsil etmişdir.

Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının dosenti Həmid Vəkilov 1992-ci ildə Türkiyə Respublikasının Kültür Bakanlığının dəvəti ilə "Güzel sanatlar" genel müdirliyində 17 il solist tərzən və pedaqoq kimi çalışmış, milli xalq çalğı ifaçılığı tariximizdə ilk dəfə olaraq postsovet məkanından kənarda - Ankarada simfonik orkestrin müşayiəti ilə konsert vermişdir.

Həmid Vəkilovun fədakar əməyi, musiqi-ifaçılıq sənətinin inkişafındakı xidmətləri 1987-ci ildə dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirilmiş, ona "Azərbaycan SSR-in Əməkdar artisti" fəxri adı verilmiş, Beynəlxalq mükafatlarla və bir sıra fəxri fərmanlara layiq görülmüşdür.

Həmişə musiqi ilə yaşayan, daim axtarışlar edən novator sənətkar Həmid Vəkilov Ustad müəllimi Mirzə Sadiq Əsədöglünün tar məktəbini nəinki davam etdirmiş, həm də bu məktəbi daha da zənginləşdirmişdir. O, ifaçılıq aləminə, tar sənətinə yeniliklər gətirdiyi kimi, tarı həmişə ayaq üstə çalmış, ənənəvi qaydalara təxəllük gətirmişdir.

Həmid Vəkilov təvəzökar, mehriban, qayğıkeş bir insan kimi hamının hörmətini qazanmışdır.

Ömrünün son on ilini Milli Konservatoriyada pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olan unudulmaz sənətkarımız gənc tərzənlərə həssaslıqla yanaşan, onların gələcəyi ilə maraqlanan gözəl bir müəllim idi.

Azərbaycan tar sənətinin mahir bilicisi və ən layiqli ifaçılardan biri, milli musiqimizin ilhamlı təbliğatçısı, mahir pedaqoq, novator tərzən Həmid Şamil oğlu Vəkilovun işıqlı xatirəsi onun istedadının çoxlu pərəstişkarlarının və xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

Yoldaşlarından bir qrup.
Hazırladı: Rafiq HACIYEV

<i>Səbinə Selcan</i> <i>Mənzurəni "ağ yudu, qara sərdi":</i> <i>"Tərbiyəsizlikdir"</i>	Kürdəmir rayon Şahsevən kəndində yerləşən Ağammədov Seyfəddin Şərafəddin oğuna məxsus 21.05.2008-ci il tarixli 361 nömrəli uçota alınmış A035045 sayılı torpaq sahəsinin Planı və ölçü sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır. *** Mərhum Eyvazov İftixar Zöhrab oğlunun ölüm haqqında Şəhadətnaməsi VÖEN 1001198591 ləğv edilmiş.
Aqil Abbas və İradə Tuncay ƏLİVƏSƏT BƏŞİRLİYƏ, DİLARƏ VƏKİLOVAYA VƏ AYNUR BƏŞİRLİYƏ əzizləri HƏMİD VƏKİLOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.	Aqil Abbas Milli Qəhrəman Rasim Əkberova atası Ağa kişinin vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Ruslan Əliyev Milli Qəhrəman Rasim Əkberova atası Ağa kişinin vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.	Əbulfət Mədətoğlu ƏLİVƏSƏT BƏŞİRLİYƏ, DİLARƏ VƏKİLOVAYA VƏ AYNUR BƏŞİRLİYƏ əzizləri HƏMİD VƏKİLOVUN vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.
Şamxal Şəbiyev və Güler İsmayilova ƏLİVƏSƏT BƏŞİRLİYƏ, DİLARƏ VƏKİLOVAYA VƏ AYNUR BƏŞİRLİYƏ əzizləri HƏMİD VƏKİLOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.	Ramiz Məmmədov və Rafiq Hacıyev tanınmış jurnalist DİLARƏ XANIM VƏKİLOVAYA, qardaşı, əməkdar artist, istedadlı tərzən HƏMİD VƏKİLOVUN vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verirlər.

ƏDALƏT •

24 noyabr 2020-ci il

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filiali.
kod: 200112 h/h VÖEN 9900003611
Müxbir hesabı: AZ37NABZ01350100000000001944
S.W.I.F.T. Bik: AİIBAZ 2x hesab N: AZ42AİIB38070019441100451111 VÖEN: 1300456161
İndeks:0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ 1073 Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-cı mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 434-55-98
Faks: 539-80-26
adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 2000
Sifariş: 22
Çapa imzalanmışdır: 23.11.2020